

Foto - E. Gabranovs

“Lai bērnu vairāk!”

Izšūpo mazuļus. Renāra (7 mēneši) mamma Liene Pomere, spriežot par jauno Balto zeķīšu pasākuma formātu, kad bērnus sveic individuāli, atzina, ka tas ir gan labi, gan slikti: “Kad kopā bija 100 bērni, viņiem šajā burzmā, iespējams, klājās grūtāk – ilgi bija jāgaida dāvana, neizpalika asaras. Tomēr gribas satikt arī citus bērnus un mammas.”

Edgars Gabranovs

Baltās zeķītes, Starptautiskā ģimenes diena, Muzeju nakts vakara pastaiga Lāča dārzā... “Lai bērnu vairāk!” 15.maijā vēlēja ilggadējā Balvu Kultūras un atpūtas centra darbiniece, pasākumu organizatore un režisore Ilga Oplucāne. Kā lai viņai nepiekrīt?

Sestdienas saulainajā rītā I.Oplucāne taujāta, kāds ir bērnu un viņu vecāku noskaņojums, pavēstīja, ka ļoti jauks: “2019. un 2020.gadā Balvu novada pašvaldībā dzimušie bērni dāvanā saņem baltas zeķītes, kā arī suvenīrkružītes ar Balvu novada logo. Viņiem ir iespēja nofotografēties, izšūpoties, sadraudzēties ar Čāli, Kazlēnu, Pelīti un Kaķi, kā arī kultūras namā apskatīt leļļu izstādi. Otro dienu ir arī uzriedējis ķiršu dārzs, tāpēc varam kopīgi priecāties

un baudīt šo dienu.” Viņa atzina, ka pandēmijas laiks, kā arī datu aizsardzības regulas ieviešana ir viesusi korekcijas: “Mēs vairs nesūtām ielūgumus, kā arī netiek veidoti bērnu saraksti. Uztraucamies, ka neatnāks visas 162 ģimenes. Tiesa, viņi dāvanaiņās varēs saņemt līdz 22.jūnijam. Šī regula patiesi sarežģī dzīvi. Pieļauju, ka arvien grūtāk būs organizēt gan Bērniņas, gan Pilngadības svētkus.”

Ne mazāk sirsnīgas bija Muzeju nakts vakara pastaigas Lāča dārzā. Mūziķis Jānis Ločmelis neslēpa, ka noskaņojums, atgriežoties dzīvē, ir neparasti labs: “Tuvojas arī pašvaldību vēlēšanas. Runājot abstrakti, patiesi gribētos, lai būtu labi. Ja jākonkretizē, gribētu sadarbību un veiksmīgus lēmumus. Nav jāklānās nevienai varai, jāiestājas pašiem par sevi. Ja būs attīstība, būs arī ģimenes un bērni!”

* Turpinājums 14.lpp.

Nākamajā
adugunī

- **Nebijuši ierobežojumi neatkarīgās Latvijas laikā Latvija Covid-19 ēnā**
- **Turpina ugunsdzēsēju dinastiju Saruna ar Vadīmu Krivenko**

Covid-19

(16.maijs)

Baltinavas novads – 1-5
Balvu novads – 88
Rugāju novads – 16
Viļakas novads – 27

Uzmanību autobusa Balvi – Žiguri pasažieriem

Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologi, veicot epidemioloģisko izmeklēšanu, noskaidrojuši, ka pasažieris, kuram apstiprināta Covid-19 infekcija, 11.maijā braucis ar autobusu Rīga – Gulbene – Balvi – Viļaka – Žiguri (SIA NORMA-A, reiss nr. 7911) plkst. 7.00 no Rīgas līdz Gulbenei.

Visiem pasažieriem, kuri brauca minētajā datumā šajā maršrutā, ieteicams novērot savu veselības stāvokli. Ja tiek novēroti Covid-19 infekcijai raksturīgi simptomi, ieteicams palikt mājās un sazināties

Īsziņas

ar savu ģimenes ārstu, lai izvērtētu veselības stāvokli.

Sākusies reģistrācija skolēnu darbam vasarā

Kopš vakardienas Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) mājaslapā elektroniski reģistrēties dalībai vasaras nodarbinātības pasākumā var sākt skolēni, kuri vēlas vasaras brīvlaikā strādāt Kurzemē un Vidzemē. Savukārt 19.maijā plkst. 10.00 tiks uzsākta to skolēnu elektroniskā reģistrācija, kuri vēlas vasaras brīvlaikā strādāt Latgalē un Zemgalē. Elektroniski reģistrēties pasākumam skolēni varēs līdz šī gada 16.augustam (jāreģistrējas tajā reģionā un novadā, kādā teritorijā viņš vēlas strādāt).

Saruna ar Latvijas Zaļās partijas līderi Jāni Trupovnieku

Kāpēc jābalso par jūsu sarakstu?

-Uz šīm vēlēšanām nākam ar vēlmi atgūt novadam spožumu un iedzīvotāju lepnumu par dzimto vietu. Sarakstā nav gadījuma cilvēku, katrs savā sfērā ir pierādījis prasmes un zināšanas.

Vietējā politikā esam bijuši atbildīgi un vadījuši gan Balvu pilsētu, gan Balvu novadu. Par tā laika ieguvumiem un pašcieņu vislabāk varētu teikt Balvu iedzīvotāji. Novada kontekstā tika izstrādāta tāda struktūra, lai sekmīgi attīstītos kā lauki, tā arī ekonomiskais centrs - Balvi. Diemžēl katram vadītājam ir savs redzējums. Mūsu cēlie mērķi dzīvības netika realizēti, lauki ir palikuši tukšāki, novecojuši. Arī esot opozīcijā, neskatoties uz lielo pretestību, mūsu deputāti pierādīja, ka var sekmīgi strādāt iedzīvotāju un novada labā.

Ar kuru no politiskajiem spēkiem neesat gatavi veidot koalīciju?

-Mūsu pārliecība, ka deputātiem domē ir jāstrādā, nevis jābūt balsošanas mašīnai. To panāksim, katram uzticot konkrētu atbildības sfēru, deputātu komanda būs vienota un līdzatbildīga visā. Novērotāji mūsu iedzīvotājiem nav vajadzīgi. Pozīcija un opozīcija, cilvēku dalīšana savējos un svešajos... Rezultātā netiek izmantots intelektuālais resurss, nerealizējas izcili priekšlikumi. Īstenotie projekti - Lāča dārzs, pludmale, spēļu laukumiņi, rūpnieciskie parki, kultūrvēsturiskās vietas pagastos - nesniedz lielu gandarījumu un vēlmi palepoties.

Trīs būtiskākās problēmas Balvu novadā, kas nekavējoties jārisina?

-Katastrofālā stāvoklī ir gan valsts nozīmes, gan pašvaldību autoceļi. Ja tā paliks, tad bērni pie mums pat ciemos nebrauks un dāvanas sūtīs pakomātos, bet tūristi izvēlēties mest lielu likumu. Pašvaldībai jābūt ieinteresētai, atvērtai, uzrunājot un piesaistot uzņēmējus. Grantu programma jaunajiem un izcilu ideju nesošiem uzņēmējiem ir jāpalielina nekavējoties, un tas būs efektīvāk, nekā ieguldītie miljoni laukumos un mistiskos angāros. Degradēto teritoriju projekts ir viens liels nezināmais - ko būvējam, kam būvējam un vai kādam tas vispār būs vajadzīgs?

Jārealizē lieli kultūrvēstures projekti, atpūtas vietu un stāvlaukumu ierīkošana pie publiskajām ūdenstilpēm visā novadā. Tūrisma maršrutu izstrāde sadarbībā ar amatniekiem, uzņēmējiem. Rezultātā būs papildus darbavietas un jaunas biznesa iespējas. Kultūras pasākumiem jāorientējas kā uz vietējiem, tā arī uz ciemiņiem, radot vēlmi viņiem ilgāk un biežāk paciemties mūsu novadā.

Politika ir baigā spēle ar iekšēju konkurenci

Jūsu deputātu kandidātu saraksts izskatās visai raibs - domes deputāti, vadītāji, studenti, fizioterapeiti... Vai viegli bija atrast domubiedrus un izveidot sarakstu?

-Principi ir vienam otru saprast un zināt, ka uzskatos nav radikālu atšķirību. Ir programma, ir katra deputāta kandidāta izpratne un galvenais, lai to pildītu. Nebija vienkārši, jo jāaptver visi līdzšinēji novadi, lai būtu pārstāvniecība, lai būtu dažādas pieredzes cilvēki. Vēlētāji ir dažāda vecuma, daudzi jau gados, un viņiem rūp sava vide un vieta, kur paši dzīvo. Sarakstā esam kopā ar dzīvesbiedri. Uzskatu, ka Sandra pēdējo četrus gadus laikā ir kļuvusi par politiķi un sevi godam parādījusi. Tagad turpinām kopīgās partijas lietas.

Par partijas programmu runājot. "Stiprināsim pacienta un ārsta savstarpējo uzticēšanos. Celsim vidējo atalgojumu, novada jaundzimušajiem būs 300 eiro pabalsts, katram pirmklasniekam - planšetdators..." rakstītais skan ļoti jauki, bet vai visiem solījumiem ir reāls pamatojums?

-Viss ir rūpīgi analizēts. Balvu novada budžets būtu ap 28 miljoniem eiro. Tas ir pietiekami liels, lai domātu par kopējā novada attīstību un arī šīm konkrētajām lietām. Gadā mums piedzimst vidēji 116 bērni. Līdz šim, maksājot uz pusi mazāku jaundzimušo pabalstu, summa ir ap 15-17 tūkstošiem. Mēs piedāvājam to dubultot. Mums ir svarīgi, lai jaunieši uzdrīkstētos te palikt un dzīvot. Tas ir pirmais *burkāns*, ar kuru apliecinām, lai viņi dibina ģimenes, rada bērnus un strādā. Planšete vidēji maksā 250 eiro. Tagad viss notiek digitalizēti, bērni agrīni apgūst tehnoloģijas, un mums ir jāveicina šis jaunais skatījums uz mācību procesu. Ja citi deputāti šos priekšlikumus neatbalstīs, centisimies skaidrot un viņus pārliecināt. Ar finansēm tiksīm galā. Par ārsta un pacienta saskarsmi runājot, pašvaldība ir Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības dalībniece, tāpēc ir kontakti ar slimnīcu valdi, ārstiem. Jāpiesaista labi speciālisti, medīkiem svarīgs pienācīgs atalgojums, attiecīga darba noslodze ārstiem, un lai apmierināts būtu arī pacients par viņam sniegto pakalpojumu.

Vai turpināsi izdot apvienotā novada informatīvo izdevumu?

-Izdevumam jābūt. Taču likumdošana ir noteikusi, ka tam tiešām jāinformē par lēmumiem, projektu virzību, saistošajiem noteikumiem, jāatbild uz iedzīvotāju vēstulēm un tamlīdzīgi. Ja tur atspoguļo pašvaldības darbu un izdevumu neizmanto kā politisko tribīni, viss ir kārtībā. Uzskatu, ka tagad šie izdevumi ir kļuvuši daudz korektāki un ievēro likuma prasības. Bet man ieteikums arī "Vadugunij" ieņemt analītiskāku pozīciju un atspoguļot viedokļus, diskusijas, dažādas pieejas. To novērtētu lasītāji.

Kādā intervijā mūsu laikrakstam izteicāties, ka Balvu novads pēc 2009.gada reformas neko daudz

nav zaudējis, jo 10 pagasti attīstījušies pat labāk, toties Balvi kā pilsētu gan ir zaudējusi nākotnes potenciālu. Kas vainojams - pilsētai nav bijis saimnieka?

-Ir jābūt mērķtiecīgai attīstības programmai un jāredz darāmais pēc gada, diviem, trim, pēctecības procesā radot attīstību. Taču ir skriets pēc ikdienas projektiem, paņemot naudu un izdarot kaut ko. Paskatīsimies uz kaimiņiem - Alūksni, kur viņi lēnām un pamatīgi attīstīja kultūrvidi, tūrisma industriju, savu pilsētvidi. Balviem tāda pamatīga skatījuma un pēctecības diemžēl pietrūcis. Kaut ko dara, bet sarautīti. Ja iesākām veidot pludmali, tad darām, pabeidzam un esam perfekti! Bet mums vienmēr kaut kas paliek neizdarīts. Pilsētas kā centra ekonomiskā attīstība ir apstājusies, esam palikuši pelēki. Acīmredzot tās ir pilsētas domes vadības kļūdas, neizdarība, nespēja vai neprasme.

Tas ir fakts - savā laikā esat bijis pamanīts un novērtēts vadītājs. Balvenieši atceras ielu sakārtošanu, skvēra rekonstrukciju, lepnuma izjūtu par savu pilsētu. Arī to, ka Jūsu vadības laikā vairāki labi speciālisti aizgāja no darba pašvaldībā. Jūsu ietekmes dēļ?

-Var būt labi, izcili indivīdi, bet jābūt arī komandas darbam. Gadās, kāds sevi paceļ augstāk par citiem, un izveidojas situācija, kad cilvēks pats apzinās, ka neredz iespēju īstenot savus sapņus, neredz papildījumu darbam un izvēlas iet citu ceļu. Katrā ziņā jebkuram jaunam perspektīvam cilvēkam, ja viņš devies kur citur, esmu devis labas rekomendācijas un palīdzējis veidot profesionālo karjeru.

Kļūvāt par pirmo Balvu novada vadītāju 2009.gadā, taču pēc pusotra gada amatu zaudējāt, jo deputāti izteica neuzticību, pārmetot kļūdas un autoritatīvu vadības stilu. Arī viens otrs mūsu laikraksta lasītājs Jūs raksturo kā 'slīpētu' un 'varaskāru' amatpersonu. Ko teiksiet?

-Vienmēr jāanalizē sava karjera, veiksmes, neveiksmes, spēja sadarboties un diplomātijas prasme. Esmu daudz par to domājis, lasījis un centies sevi pilnveidot. Taču gribas strādāt pēc kopējiem un saviem principiem, nedalot cilvēkus pēc 'patīk' vai 'nepatīk'. Politika, protams, ir baigā spēle ar iekšēju konkurenci.

Jums ir principi, kādus politiskajā darbībā nepārkāptu, lai ko tas prasītu?

-Ļoti daudz domāju, pirms dot kādu solījumu vai nostāties kādā pozīcijā. Vai tas ir izpildāms un man pieņemami? Ja esmu devis vārdu, tad jūtos pārliecināts, ka tas ir labi, ir izdarāms, un vārdu turu. Meli vai liekulība, - no tā cenšos izvairīties, lai pašam pēc tam nebūtu kauns.

Vai pieļaujat 'draugu būšanu' un atbalstīsiet kādu uzņēmēju ar izdevīgiem darījumiem, ja būsiet vadības krēslā?

Foto - no personīgā arhīva

Izvēles pozīcija. Jāņa Trupovnieka pārliecība: "Esmu balvenietis, te dzimis, skolojies, te strādāju. Man gribas ar dzimto novadu lepoties un dzirdēt arī citus sakām,- jūs esat malači, esat stipri! Tas ir mans sapnis."

-Mēs daudz diskutējam, kā iespējami vairāk atbalstīt vietējos un Latvijas uzņēmējus, lai viņiem dotu cerību un izaugsmi. Lai nebūtu, ka konkursos bieži uzvar ārpus novada esošs uzņēmums, bet faktiski apakšuzņēmējos strādā mūsu pašu vietējie par neadekvātām līgumcēnām. Esmu par atbalstu vietējiem, bet iepirkumiem, protams, jābūt godīgiem un arī ļoti labi sagatavotu dokumentāciju.

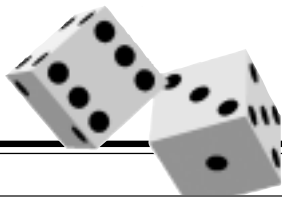
Jā klūsiet par vadītāju, vai prasība pašvaldības darbiniekiem būt lojāliem pret darba devēju būs noteicoša?

-Esmu par jauniem cilvēkiem pašvaldībā, jo viņiem ir enerģija, degsme un zināšanas. Nevis akla pakļāvība, bet svarīgas diskusijas un profesionāla pieeja. Mans princips, ka spēcīgs vadītājs nebaidās no jauniem darbiniekiem, jo caur viņiem ienāk kaut kas jauns. Bet stagnācija un pašapmierinātība jebkurā kolektīvā vai pašvaldībā ir briesmīgas lietas.

Pieļaujat, ka varētu strādāt opozīcijā?

-Jābūt gatavam uz visu. Taču rosinu apzināties partijām, kas piedalās vēlēšanās, ka katram deputātam jābūt atbildīgam un jāstrādā, nevis jābūt balsošanas mašīnām. Mēs centisimies noteikti būt pozīcijā un atrast kopīgu valodu ar citiem deputātiem un līderiem. Tas, kas vēlēšanās būs saņēmis visvairāk balsis, tam arī vajadzētu uzticēt jaunās novada vadības veidošanu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Saruna ar partijas “Latvijas attīstībai” līderi Tāli Korlašu

Kāpēc jābalso par jūsu sarakstu?

-Partija “Latvijas attīstībai” ir spēcīga, ar savu piedāvājumu un pārliecinātā par saviem spēkiem. Es un mana komanda esam sava novada patrioti. Mūs vieno kopīgi mērķi, rūpes sabiedrības un novada attīstības labā. Būt vienam no komandas ir gan gods, gan atbildība tautas priekšā. Mūsu komandu veido pieredzējuši profesionāļi, kuri, gudri strādājot jaunizveidojamajā Balvu novadā, izmantos reformas radītās iespējas, lai veidotu pamatu jaunu investīciju piesaistei un darbavietu radīšanai, panākot konkurētspējīgu atalgojuma iespējas. LATVIJA NAV TIKAI RĪGA! Balvu novadam nepieciešamas pārmaiņas, attīstība un izaugsme. Mēs esam par atklātību, likumību, lietderību, sadarbību, gatavi uzņemties atbildību, īstenot novada attīstību un izaugsmi! Tās ir vērtības, kas raksturo mūsu darbu!

Ar kuru no politiskajiem spēkiem neesat gatavi veidot koalīciju?

-Deputātiem jāstrādā ar iniciatīvu un degsmi. Pildot deputāta pienākumus, svarīgi atcerēties, ka Balvu pilsēta un viss jaunais, atkal apvienotais novads ir un būs mūsu kopīgās mājas. Kādas mēs tās veidosim šodien, tādas tās mantos mūsu bērni. Tādēļ svarīgi saglabāt visu, kas ir izveidots un veiksmīgi darbojas, jāturpina iesākie projekti un jākaļ jauni nākotnes plāni, izmantojot visas iespējas, ko piedāvā laiks! Svarīga loma būs deputātu sastāva un vadības komandas spējai ātri un gudri reaģēt uz jebkurām pārmaiņām, redzot piecus soļus uz priekšu. Tāpat apsveicama būtu plašas un spēcīgas koalīcijas izveide. Kāda tā būs, rādīs laiks. Vienmēr esmu par sadarbību un kopīgu mērķu realizēšanu!

Kādas ir trīs būtiskākās problēmas Balvu novadā, kas nekavējoties ir jārisina?

-Komunālās saimniecības modernizācija, nodrošinot to ar mūsdienīgu tehniku, aprīkojumu un kvalificētiem speciālistiem, lai komunālo saimniecību apsaimniekotu augsta līmeņa profesionāļi visā novada teritorijā. Ceļu stāvokļa uzlabošana, tajā skaitā veloceļu ierīkošana, kas veicinātu novada iedzīvotāju mobilitāti, paaugstinātu konkurētspēju darba tirgū. Īres namu būvniecība jaunu ģimeņu piesaistišanai, iedzīvotāju iesaistišana daudzdzīvokļu māju siltināšanas projektos. Sākoties darbam jaunajā pašvaldībā, jāspēj kopīgi saskatīt, objektīvi novērtēt un rast vispiemērotākos risinājumus problēmsituācijās. Jādomā stratēģiski un jāargumentē sava rīcība iedzīvotājiem, jāstrādā neatlaidīgi un dinamiskos apstākļos jāizvērtē citu kļūdas, jāgūst mācība no savējām. Mūsu pienākums ir radīt tādas apstākļus, kas labvēlīgi ietekmēs ikviena iedzīvotāja dzīves līmeni un kvalitāti. Jāpaaugstina un jāpilnveido jaunizveidotā novada estētiskā pievilcība. Jāveido sociāli un ekoloģiski droša vide savai un nākamajām paaudzēm!

Latvija nav tikai Rīga!

Vēlēšanas ir liels notikums jebkuram cilvēkam, kurš tajās startē. Kas notiek politiķa galvā neilgi pirms tām?

-Protams, ir iekšējs uztraukums, kas, vēlēšanām tuvojoties, kļūst arvien lielāks. Tas ir gluži kā sportā, kad sportists citīgi gatavojas sacensībām un pārdomā, kāds būs rezultāts, šķērsojot finiša līniju. Jāteic, man aiz muguras ir jau četrus gadus pieredze Balvu novada domes deputāta statusā. Savukārt startēt vēlēšanās uzrunāja pašreizējā Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Anīta Petrova. Piedāvājumu pieņemu, praktiski nešauboties par savu izvēli. Vēlējos ne tikai sevi pierādīt, pārbaudīt savus spēkus un gūt jaunu pieredzi, bet, protams, galvenā motivācija ir darbošanās iedzīvotāju labā. Tas ir interesants un ļoti atbildīgs darbs.

Ar kādiem padarītiem darbiem varat uzrunāt savus vēlētājus, bet ko nav izdevies paveikt?

-Ir realizēts Latvijas-Krievijas pārrobežu projekts un labiekārtots Lača dārzs, kas ir viens no atpazīstamākajiem tūrisma objektiem Balvu pilsētā. Protams, ir garš saraksts ar dažādiem darbiem, ko esam paveikuši sadarbībā ar pārējiem deputātiem. Allaž uzsveru, ka nevar teikt, ka konkrēts padarītais darbs ir tieši mans vai cita deputāta nopelns. Gluži pretēji. Darbs domē ir komandas darbs, jo, lai realizētu teju vai ikvienu ieceru, nepieciešama savstarpēja sadarbība un pārējo deputātu atbalsts. Protams, ir arī daudz darbu, kuri ir iesākti un jāturpina.

Jūs ļoti uzsverat sadarbības nozīmi, bet no visiem mūspuses novadiem Balvos politiskā virtuve, šķiet, vienmēr bijusi piedzīvojumiem bagātākā. Jūsprāt, pēc vēlēšanām politiskie spēki viegli spēs rast kopīgu valodu?

-Sekot līdzī notiekošajam Balvu novada politikā allaž bijis interesanti. Nekas ļoti nav arī mainījies. Tomēr viss atkarīgs no tā, kā katrs no deputātiem sevi pasniedz. Lai kā ari mums būtu veicies aizvadītajos četros gados, esam nonākuši pie vienota kopsavilkuma un daudziem kopīgi paveiktiem darbiem. Vai kādam no politiķiem ir pārlieku lielas ambīcijas? Domāju, katram sevi cenošam cilvēkam jābūt ambīcijām, prasībām un personīgām skatījumiem uz dzīvi. Ja tā nav, tad gan ir slikti. Smejies vai raudi, bet tadā gadījumā pat malku nav iespējams sakraut! Kas attiecas uz to, vai esmu gatavs netirām pirmsvēlēšanu politiskajām cīņām, tās bijušas vienmēr. Tajā pašā laikā pats nekad neesmu nevienu nepamatoti nedz nomelnojis, nedz, gluži otrādi, spodrinājis. Tamlīdzīgas pirmsvēlēšanu metodes neatbalstu. Man ir sava konkrēta pozīcija. Ļaujiet izdarīt savu izvēli iedzīvotājiem! Savukārt pēc vēlēšanām sanākam visi kopā un sākam darbu! Uz to aicinu ikvienu politiķi!

Jūsu pārstāvētās partijas moto šajās vēlēšanās ir “Latvija nav tikai Rīga!”. Kādu vēstījumu ar to vēlaties nodot?

-Uzskatu, ka visam nav jākoncentrējas tikai Rīgā vai Pierīgā. Tikpat labi kvalitatīva infrastruktūra un viss pārējais var būt arī Balvos vai jebkurā citā Latvijas pilsētā. Mēs savu dzīvi varam veidot tā, kā to vēlamies. Nešaubos, ka dzīvot, piemēram, mazpilsētā Balvos ir un var būt labāk, nekā lielpilsētā – gan saistībā ar apkārtnējo vidi, dabu, gan ar vieglāk pieejamiem pakalpojumiem. Tajā pašā laikā, ja ir kādas

papildus vēlmes, allaž var aizbraukt arī uz Rīgu.

Priekšvēlēšanu programmā solāt nodrošināt dzīvojamā fonda atjaunošanu un pat atbalstīt jaunu īres namu izbūvi! Kā to plānojat paveikt?

-Lai veiktu būtisku izrāvienu iedzīvotājiem svarīgās sfērās, viss iet roku rokā ar realizēto politiku nacionālā mērogā. Jaunas ģimenes var piesaistīt ar konkurētspējīgu atalgojumu, darbu, dzīvojamo fondu. Vai vietējai varai ir pa spēkam to visu paveikt? Nē, pašvaldība viena nav cīnītāja. Tādēļ pašreiz par potenciālu īres namu izbūvi visā Latvijā notiek plaša mēroga darbs un sarunas Latvijas Republikas valdības līmenī. Piemēram, viens no variantiem ir piesaistīt vietējos uzņēmumus, kuri īres namus uzbūvēs vai renovēs jau pašreizējās dzīvokļiem piemērotās ēkās. Finansējuma avots būtu pašvaldības un valsts budžets. Piemēru ar izbūvētiem jauniem vai renovētiem īres namiem Latvijā netrūkst, piemēram, šādi projekti realizēti Smiltēnē un Valmierā. Ņemot vērā, ka pēc administratīvi teritoriālās reformas Balvu novads kļūs plašāks, domāju, ka kopīgiem spēkiem mēs to spēsim paveikt. Līdz ar to īres namu būvniecība vai renovēšana kalpotu arī kā viena no atbalsta iniciatīvām, veicinot jauniešu atgriešanos novadā, kas arī ir ļoti svarīgs mūsu partijas programmas punkts. Rezultātā jaunas ģimenes būtu ieinteresētas skatīties uz Balvu novada pusi un iesaistītos novada attīstībā.

Nelabvēļi spriež, ka Balvos nav nosiltināta neviena daudzdzīvokļu māja, kur nu vēl par jaunu īres namu izbūvi sapņot...

-Jā, tā ir problēma, par kuru, atklāti runājot, jākaunas. Pirmkārt, daudzdzīvokļu mājām ir nepietiekams naudas uzkrājums. Otrkārt, cilvēki mūspusē kļūst bailīgi, ja runa ir par kredīta ņemšanu. Tādēļ māju siltināšanas jautājumā vairāk jāiesaistās pašvaldībai, jāveido finansiāls fonds un iedzīvotājiem jāsniedz kaut kādas garantijas. Savukārt visa pamatā ir mājas vecākā komunikācija ar dzīvokļu īpašniekiem un mājas apsaimniekotāju. Ja māju siltināšanai krietni lielāka uzmanība būtu pievērsta jau pirms desmit gadiem, tad arī situācija būtu krasi citādāka. Kaut vai tā iemesla dēļ, ka tolaik bija lielāks atbalsta programmas. Daudzas citas Latvijas pašvaldības to ļoti labi izmantoja, tādējādi ne tikai padarot vizuāli pievilcīgāku kopējo pilsētas ainu, bet mājas padarot arī energoefektīvākas.

Esat uzņēmējs – autoservisa SIA “Tako SD” un akmens un granīta apstrādes SIA “Takoakmens” valdes priekšsēdētājs Balvos. Vai nesaskatāt risku savā darbībā biznesā un politikā vienlaikus?

-Kā uzņēmējs nekad neesmu guvis labumu no pašvaldības. Tai nesniedzu arī nekādus pakalpojumus. Ar uzņēmējdarbību nodarbojos jau kopš 2003.gada – tāpat salīdzinoši ilgi pirms kļūšanas par deputātu. Strikti nodalu politiku no biznesa. Tās ir dažādas lietas, kuras savstarpēji saistīt būtu absolūti nepieņemami.

Kā vērtējat pašvaldību informatīvos izdevumus, kuri nereti imitē neatkarīgos laikrakstus, slavē vietējās varas darbus un rada nevienlīdzīgu konkurēnci mediju vidē?

-Grozījumi tikai nosaka to, ka pašvaldība jau tāpat var paust sev nepieciešamo informāciju kaut vai katru dienu, ja tur tiek publicēti normatīvie akti. Turpmāk pašvaldības

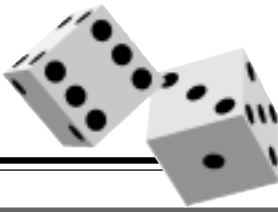
Gatavs kļūt par vadītāju. Jautāts, vai būtu gatavs uzņemties novada vadītāja pienākumus, Tālis Korlašs stāsta, ka jebkuram cilvēkam, kurš pieņēmis lēmumu startēt vēlēšanās, jābūt gatavam to darīt. “To var dēvēt arī par katra politiķa politiskajām ambīcijām, jo grūti iesākt kaut ko darīt un panākt, ja nav stingras nostājas un mērķa. Esmu domājis arī par startēšanu Saeimas vēlēšanās. Tas viss gan atkarīgs no daudziem faktoriem, tajā skaitā no tā, kādi būs pašvaldību vēlēšanu rezultāti,” neslēpa politiķis.

izdevums netraucēs citu mediju izdošanu. Ja pašvaldības finansē informatīvo izdevumu izdošanu, redzam, kas ir noticis ar atsevišķiem reģionālajiem laikrakstiem – tirāža ir kritusies, jo tie nevar konkurēt ar pašvaldības apmaksātu izdevumu. To var salīdzināt ar kafejnīcu, pie kuras ieejas kāds stāv un dala par velti kafiju. Tādā gadījumā cilvēks neies kafejnīcā dzert kafiju par savu naudu. Svarīgi ir nodrošināt, lai reģionālie mediji varētu rakstīt objektīvāku informāciju par notikumiem reģionos. Cilvēkiem netiks jaukta galva un pašvaldības izdevums netiks pasniegts kā laikraksts, kas ir kādas valsts institūcijas informatīvs izdevums. Atšķirība ir ļoti liela: viens ir žurnālista darbs, no visām pusēm atspoguļojot situāciju, bet otrs - sabiedrisko attiecību speciālista darbs, kuram ir uzdevums par savu pašvaldību rakstīt labas lietas. Informatīvajam izdevumam jāsniedz iedzīvotājiem informācija par pašvaldības darbu – padarīto un plānoto, pieņemtajiem saistošajiem noteikumiem un domes lēmumiem. Ikvienam teritorijas iedzīvotājam ir tiesības saņemt informāciju par pašvaldības darbu, tāpēc uzskatu, ka šajos grozījumos nekā slihta nav.

Atbalstāt administratīvi teritoriālo reformu?

-Viennozīmīgi! Tādējādi novadā būs vairāk iedzīvotāju, tajā skaitā profesionālu speciālistu. Tas tikai un vienīgi veicinās novada attīstību un sniegs iespēju iegūt lielāku finansējumu no valsts. Pats galvenais, ko nenogurstoši atgādinu, būs KOPĪGI jāstrādā!

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Saruna ar "Latgales parijas" līderi Sergeju Maksimovu

Kāpēc jābalso par jūsu sarakstu?

-Esmu gatavs uzņemties atbildību vadīt Balvu novadu, darot to kopā ar mūsu daudzpusīgi pieredzējušu komandu. Jābalso, vispirms mūsu pieredzes dēļ. Pastāvīgi mācos un ieguldu savā izglītībā. Šī ir jau otrā pašvaldību reforma, kuru realizēsim. Spēju uzņemties atbildību izveidot labu, darbospējīgu komandu, kurā izpildvara lieliski sadarbojas ar lēmējvaru, deputātiem un strādā iedzīvotāju un uzņēmēju interesēs. Mums ir svarīgs darba rezultāts, nevis process. Ja jums būtu izvēle - kāpt pieredzējuša pilota vai iesācēja vadītā lidmašīnā, kurā jūs kāptu? Es gribētu lidot ar pieredzējušu lidotāju. Kāpēc tad daudzi cilvēki vēlas eksperimentēt ar pašvaldību? Pieredzi pašvaldībā guvu, strādājot vēlēšanu komisijā, tad biju pagasta deputāts, vēlāk kļuva par pašvaldības vadītāju. Mūsu priekšrocība ir pieredze un personīgie kontakti. Darba rezultāti liecina, ka ar mūsu pašvaldības vajadzībām rēķinās gan ministrijās, gan valdībā.

Ar kuriem politiskajiem spēkiem neesat gatavi veidot koalīciju?

-Mūsu uzstādījums - strādāt visiem kopā ar visiem politiskajiem spēkiem.

Kādas ir trīs būtiskākās problēmas Balvu novadā, kas nekavējoties jārisina?

-Svarīgi rūpēties par mazāk aizsargātajiem, tie ir bērni, ģimenes ar bērniem, pensionāri un īslaicīgi grūtībās nonākušie bezdarbnieki. Jārod iespēja palīdzēt uzņēmējiem. Mūsdienu realitātē - mūžizglītība. Otrkārt, ceļu un ielu remonts. Nepieciešams sakārtot uzņēmējdarbības infrastruktūru un izveidot jaunas ražošanas telpas gan pilsētās, gan ciematos - tuvāk uzņēmējiem. Saskatīt un atbalstīt pašvaldībā esošos uzņēmumus un veicināt jaunu uzņēmumu veidošanos. Treškārt, izveidot efektīvu domes darbinieku komandu. Apvienojamajās pašvaldībās strādā daudz profesionālu, izglītotu un kompetentu darbinieku, kuri grib un var strādāt. Svarīgi, lai katrs vadītājs spēj uzņemties atbildību un skaidri saredzēt mērķi, spēj to precīzi definēt darbiniekam un atprasīt rezultātu paredzētajā laikā. Katram valsts pārvaldē strādājošam ir jāapzinās, ka viņš strādā iedzīvotāju labā, nevis otrādi. Jāpiebilst, ka gan iedzīvotāju, gan darbinieku raksturi ir dažādi, tādēļ abām pusēm jābūt daudz iecietīgākām.

Lidot labāk ar pieredzējušu pilotu

Kopš Viļakas novada izveidošanās esat vienīgais novada vadītājs. Kas ir šādas iedzīvotāju uzticības pamatā?

-Iedzīvotāju uzticība. Dieva žēlastība. Esam spējuši uz klausīt un īstenot iedzīvotāju vēlmēs. Uzticos cilvēkiem, viņi uzticas man. Arī darbi. Daudzus gadus iedzīvotāji gaidīja, ka Viļakā remontēs tranzīta ielu, un to saremontēja par valsts līdzekļiem. Cilvēki uzticējās, un šobrīd ir rezultāts. Mums nav nepieciešami solījumi. To, ko esam ierakstījuši programmā, varam apliecināt ar paveiktiem darbiem savā novadā. Kā piemēru varu minēt, bērnu brīvpusdienas visiem skolēniem novada skolās, atbalsts jaunajiem uzņēmējiem, ielu un ceļu remonts, novada centra, ciemu un pagastu attīstība utt. Viļakas novads bija pirmais, kas ar projektu konkursa palīdzību sāka atbalstīt jaunus uzņēmējus. Pārējie mums sekoja. Ir daudzas citas lietas, ko esam īstenojuši. Atbilde ir - mēs strādājam uz rezultātu, nevis imitējam darba procesu. Mēs darām tad, kad citi saka - 'pamēģināsim'.

Kuras no Viļakas novada labajām pieredzēm gribētu turpināt arī jaunajā, apvienotajā Balvu novadā?

-Pirmais un svarīgākais - tā ir politiķu kolektīva kultūra. Ar cieņu izturēties pret visiem politiskajiem spēkiem, veicinot ideju un piedāvājumu godīgu konkurenci. Darbiniekus, vadītājus, pagasta pārvalžu vadītājus mēs ieceļam nevis pēc politiskās piederības, nevis tikai 'mūsejos', bet labākos speciālistus, kas tajā brīdī ir pieejami. Viļakas novada pagastu pārvaldnieki ir dažādu partiju biedri. Tas netraucē mums strādāt vienā komandā. Vērtējam cilvēkus pēc viņu profesionālajām spējām, nevis pēc politiskajiem uzskatiem un spējām glaimot vadībai. Pastāv uzskats - ja cilvēks nav mūsu partijā, tā tad mēs uz viņu nevaram palūgt. Mēs domājam citādāk - mūsu sarakstā vairāki kandidāti nav "Latgales partijas" biedri. Kultūras un citām iestādēm vēlamies piešķirt patstāvību, kas ļaus tām pašām piedalīties projektos un saņemt finansējumu. Tāpat kā iepriekš, vēlamies uzturēt labus kontaktus gan valdībā, gan ar ārzemju partneriem Krievijā, Polijā, Briselē, Igaunijā, Lietuvā un citās valstīs. Attīstīsim attiecības ar Krieviju un Igauniju Eiropas reģiona Pleskava - Livonija ietvaros. Ir ļoti viegli sagraut draudzīgo kontaktu, ko esam veidojuši daudzu gadu garumā. Partneri mums uzticas, gribam šo uzticēšanos saglabāt un stiprināt. Pildām savas partneru saistības - *nemainām zirgus uz pārceltuves*.

Lasītāji pārmet, ka daudzu partiju programmās, arī jūšējā, izskan vispārīgas frāzes, ir maz konkrētības. Nekas nav minēts arī par jaunu darbavietu radīšanu...

-Ieteiktu lasīt paplašinātās, nevis ierobežotās programmas CVK mājaslapā. Šobrīd gan Viļakas, gan Balvu un citu novadu teritorijās būvē ražošanas telpas. Notiek industriālo parku izveide. Viļakas novadā iznomājam telpas, piedāvājot uzņēmējiem esošās platības. Viļakā algojam lauksaimniecības konsultantu, kurš mazajiem lauksaimniekiem sniedz konsultācijas par jauninājumiem, palīdz aizpildīt platību maksājumu dokumentus. Pastāvīgi uzturam dialogu ar uzņēmējiem. Šūšanas uzņēmumam Viļakā, kuri iegādājās bijušās "Elvi" veikala telpas, ražošanas ēku šogad pieslēgsim centrālākajai apkures sistēmai. Izmantojot pašvaldības projektu konkursu, atbalstām jaunus uzņēmējus. Ir arī citas atbalsta formas, ko izmantojam. Pirmais skolēnu pusdienu pakāms iegādājams tikai Viļakas novadā ražotos produktos. Izsniežam skolēniem pusdienu kuponus, lai varētu iegādāties produktus vietējos veikalos. Šādi atbalstījam tos, kuri atrodas pandēmijas pirmajā frontes līnijā - tie ir pārtikas veikalu pārdevēji. Pašvaldībai ir iespējas radīt tādus nosacījumus,

ka vietējie uzņēmumi var pieteikties konkursos un strādāt. Sākumā uz godīgiem konkurences noteikumiem dodam iespēju savējiem, tikai tad uzrunājam citus. Atšķiramies ar to, ka esam gatavi izpildīt 95% no citu partiju programmā ierakstītā. Daudzu mūsu kolēģu partiju programmās dominē vārdi 'centisimies', 'mēģināsim'. Tā ir būtiska atšķirība. Mūsu nostāja ir - vai nu darām, vai nedarām. Nekādu 'centisimies'. Dodam maksākeri, nevis zivi.

Viens no partijas programmā ierakstītajiem solījumiem ir izbūvēt Balvos multifunkcionālo halli. Vai tiešām tā ir vajadzīga un par kādiem līdzekļiem to grasāties būvēt?

-Mūsu prioritāte ir sporta infrastruktūras sakārtošana pie novadu vidusskolām, tai skaitā pie Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas, Baltinavas vidusskolas, Viļakas Valsts ģimnāzijas, Rekasas vidusskolas un citām izglītības iestādēm. Sporta halles jautājums tiks risināts kopā ar citu nozaru vajadzībām, liekot uzsvāru uz jēdzienu 'daudzfunkcionāla'. Balvos ir atjaunots lielisks kultūras nams, kur pasākumā varēs pulcēties ne vairāk kā 350 cilvēki. Ņemot vērā, ka agri vai vēl atļaus rīkot plašākas kultūras aktivitātes, kādu lielāka mēroga kultūras pasākumu varēs nopirkt šis kultūras nams? Cik maksās biļete, vairāk nekā EUR 30? Svinot valsts svētkus, Viļakā rēķināms ar 500 skatītājiem, Balvos būs vairāk. Ja Balvu pilsētā nevaram nosvinēt novada nozīmes pasākumu, kā mēs varam runāt, ka esam vienoti? Varu dalīties pieredzē. Intara Busuļa koncerts Viļakas brīvdabas estrādē izmaksāja krietni vairāk par desmit tūkstošiem, bet ieņēmumi bija par EUR 1800 lielāki nekā izdevumi. Mērķis nebija nopelnīt, jautājums, - vai mūsu iedzīvotāji spēs maksāt biļetes cenu? Daudzfunkcionāla centra galvenā funkcija būtu sporta pasākumi. Vai mūsdienīgos apstākļos sporto mūsu bērni un jaunieši? Zāles nestāv tukšas, cilvēki sporto, klaboksa treniņi notiek Balvu muižā, jo trūkst sportam piemērotu telpu. Runāju par mūsdienīgu sporta centru, kurā varētu rīkot arī plašus kultūras pasākumus. Pie ģimnāzijas attīstās ļoti laba sporta struktūra - labs stadions, ir peldbaseins. Mēs nerunājam par milzīgiem ieguldījumiem, moderna, stiklota būve būtu saprotamās cenās. Finansējuma piesaistei pastāv dažādas programmas, kurās var saņemt līdzekļus būvniecībai. Arī Viļakas linu fabrikas teritorijas labiekārtošanas projekts ir vairākkārt mainījis nosaukumu atbilstoši katrai atbalsta programmai, kura šobrīd ir pieejama. Būtiski ir saņemt atbalstu, jo iedzīvotājam svarīgs rezultāts, nevis process un programmas nosaukums. Protams, būs arī tādi, kuri teiks, - mums neko nevajag, dodiet pabalstus, un mums pietiks. Taču mēs vēlamies radīt darbavietas, tūrisma, sporta un atpūtas vietas.

Runājot par sportu - sporta skolās solāt atcelt vecāku līdzmaksājumus. Kāpēc tikai sporta skolās, ne mūzikas un mākslas skolās?

-Šāda prakse jau ir Viļakā. Tam ir savi argumenti. Var, protams, atcelt līdzmaksājumus arī mūzikas un mākslas skolām. Bet cilvēks vairāk novērtē to, par ko ir samaksājis. Ja bērns spēlē kādu instrumentu, viņš arī skolā mācās labāk. Mūsaprāt, ir jāmaksā tiem, kuri var samaksāt, un jāpalīdz maznodrošinātajiem un daudz bērnu ģimenēm. Savukārt pandēmijas laikā fiziskās aktivitātes ir īpaši svarīgas. Cilvēka psiholoģija ir tāda, ka negribas iet un sevi fiziski mocīt, par to vēl arī maksājot naudu. Protams, ir jāattīsta arī slimnīca, veselības jautājumos tuvākajos gados daudz būs jāstrādā kopā ar Balvu slimnīcu un tās vadību. Bet jāsaprot, ka bērnu fiziskajām aktivitātēm. Ne visi bērni, kuri apmeklē sporta skolas, kļūst par profesionāliem sportistiem. Tas nav mūsu mērķis. Mērķis ir iesaistīt bērnus fiziskās aktivitātēs. Cilvēka dabā ir

Foto - no personīgā arhīva

Izdodas savienot ticīga cilvēka morālās vērtības ar politisko darbību. S. Maksimovs kategoriski nepiekrīt viedoklim, ka politika un nauda ir netīra: "Politika, nauda un vara ir indikators, kas uzskatāmi parāda, kāds tu patiesībā esi. Ja cilvēks bija ar puvekli, tad tāds būs arī politikā. Ja stingri balsties uz vērtībām - arī politikā spēsi paveikt labus darbus. Eiropas Savienības tēvs Robērs Šūmanis bija dziļi ticīgs cilvēks. Arī bīskaps ir aicinājis ticīgos iesaistīties politikā, lai veidotu dzīvi savās pašvaldībās. Politikā arī ir savi principi. Manuprāt, politiskajai kampaņai jābūt atklātai, bez intrigām. Bez viltus "Facebook" profiliem, bez meliem, bez puspatiesībām."

pamēģināt kaut ko, kas ir par velti. Tie, kuri kopš bērnības iemācās pārvarēt grūtības, arī dzīvē ir rezultatīvāki. Ja viņiem kaut kas nesanāk, viņi ar entuziasmu mēģina vēlreiz un vēlreiz, kamēr uzvar.

Ar kādiem paņēmieniem plānojat atgriezt un noturēt novadā jaunatni?

-Katram ir brīvā griba izvēlēties dzīvesvietu. Mūsu uzdevums ir radīt tādu vidi un apstākļus, kur gribas atgriezties un iesaistīties. Jauniešiem aktuāls ir dzīvokļu jautājums. Šobrīd Ekonomikas ministrija izstrādā programmu, kurā kopā ar pašvaldībām varēs būvēt vai remontēt dzīvojamu fondu, ko izīrēt jaunām ģimenēm. Dzīvokļiem Rīgā cenas ceļas, krit tikai cenas un nomas maksa birojiem. Pandēmijas laikā cilvēki vairāk centīsies strādāt no mājām. Ne jau vecumdienās, bet tagad, uzreiz jaunieši grib dzīvot cienīgos apstākļos. Viļakā jau šobrīd ir saistošie noteikumi, kuri ļauj pašvaldībai slēgt trīspuseju līgumu ar uzņēmēju, kurš vēlas piesaistīt kādu speciālistu, piešķirot speciālistam dienesta dzīvokli. Ir ļoti svarīgi mūsu slimnīcai piesaistīt jaunus mediķus, tāpēc vajadzīgs dzīvojamais fonds dakteriem un slimnīcas personālam.

Lielu uzvaru savā programmā liekat uz ģimenes vērtībām. Kā ģimene atbalsta Jūsu politiskos centienus?

-Mana sieva Žanna ir viena no partijas dibinātājām un aktīvi iesaistās tās dzīvē. Viņa ir liels atbalsts priekšvēlēšanu kampaņā. Mēs daudz ko darām kopā. Mūsu svarīgākās vērtības ir ticība, ģimene un cilvēciņš.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Saruna ar politiskās partijas KPV LV "Par cilvēcīgu Latviju" līderi Jāni Garbovski

Kāpēc jābalso par jūsu sarakstu?

-Mūsu nelielā, bet no godīgiem un ļoti strādīgiem cilvēkiem izveidotā komanda ir gatava pašreizējai un ar cilvēcīgām jūtām apveltītam darbam visu jaunā Balvu novada iedzīvotāju labā. Mēs apsolām nešķirot ne cilvēkus, ne pagastus, par kuriem iestāsimies – mēs nākam kalpot savam dzimtajam Balvu novadam.

Ar kuru no politiskajiem spēkiem neesat gatavi veidot koalīciju?

-Mēs nākam strādāt mūsu dzimtajam novadam un sarkanās līnijas nevelkam. Es iesaku aizmirst visas sāpes un nedienas, atcerēties tikai labo, apvienoties gudriem, godīgiem un savu Balvu novadu mīlošiem cilvēkiem, kuriem nerūp pašlabuma meklēšana un kuri nebūs savu biznesa interešu vadītāji. Iesaku sākt visu no baltas lapas un pierādīt, ka mēs esam Saimnieki savā zemē.

Kādas ir trīs būtiskākās problēmas Balvu novadā, kas jārisina nekavējoties?

1. Lauku ceļu stāvokļa kvalitatīva uzlabošana.
2. Lauku skolu tīkla sakārtošana.
3. Tālrēdzīga infrastruktūras sakārtošana. Mēs noteikti iestāsimies, ka nākamie degradēto teritoriju sakārtošanas objekti būs tikai pagastos, ko izlemj pagastu apvienības un to iedzīvotāji!

Mūsu bagātība ir cilvēki!

Kāpēc izvēlēties pašvaldību vēlēšanās startēt tieši kā šīs partijas līderis?

-Tā kā Balvu novadā partiju KPV LV neviens nebija izvēlējis, es devos uz Rīgu satikties ar tās vadību. Viņi bija ļoti cilvēcīgi un piekrita maniem priekšnoteikumiem, ka mēs esam gatavi veidot sarakstu, bet neesam gatavi stāties partijā. Ieva Krapāne to akceptēja, un KPV LV Balvu novada sarakstā mēs visi seši kandidāti esam bezpartejiskie, kas nav mazsvarīgi arī vēlētajiem.

Jūs dzīvojat Madonas pusē, kāpēc tāda interese par jaunveidojamo Balvu novadu? Iepazīstiniet ar sevi!

-Esmu dzimis Balvu rajona Lazdukalna pagasta "Papurnē", un tur man vēl ir zeme. Pēc Bērzpils vidusskolas absolvēšanas 1980.gadā iestājos LLA Zooniženeru fakultātē. Esmu precējies, ģimenē ir sieva Silvija un trīs dēli - Intars, Ingars un Ilvars. 1987.gada martā konkursa kārtībā ar 87% 'par' mani ievēlēja par padomju saimniecības "Gaiziņš" direktoru, un 26 gadu vecumā biju jaunākais bezpartejiskais saimniecības vadītājs Latvijā. Jau kopš 1991.gada esmu bioloģiskās zemnieku saimniecības "Aizupes" un nelielas lauku maizes ceptuves īpašnieks. Tā kā mēs savu saražoto produkciju pārdevām tikai mājražotāju tirdziņos, kuri jau gadu ir aizliegti, man bija jāpieņem ļoti nopietns un cilvēcīgi atbildīgs lēmums - ja man jaunā Balvu novada vēlētajiem dos iespēju, atgriezīšos savā dzimtajā pusē. Kā saka, - nekur nav tik labi kā mājās. Kaut arī vairāk nekā trīsdesmit gadus esmu bijis svešumā, savu dzimto pusi nekad neesmu aizmirsis, te ir manas dzimtas Bērzu kapi, te ir mana mīļā Bērzpils vidusskola. Uz Balviem savulaik braucu tirgot mūsu cepto maizīti.

Labi runājat latgaliski...

-... jā, perfekti pārvaldu savu dzimto latgaliešu valodu. Man nebūs kauns atgriezties savā dzimtajā pusē. Mana iegūtā izglītība un lielā dzīves pieredze varētu ļoti noderēt jaunā novada veidošanā. Esmu atvērts uz sadarbību ar visiem deputātu kandidātiem, kas ir sevi pieteikuši Balvu novada veidošanā.

Un kāda ir Jūsu izglītība?

-Man ir trīs augstākās izglītības, kas saistītas ar lauksaimniecību un vides aizsardzību. Tā kā visa mana dzīve ir saistīta ar laukiem un lauksaimniecību, tad šīs jomas arī būs galvenās, kurās es ieguldīšu savus sapņus un zināšanas.

Partijas sarakstā ir vien seši kandidāti...

-... toties ļoti godīgi un strādīgi cilvēki! Visus pazīstu personīgi, tāpēc saku to droši.

Kā vienu no lielākajām problēmām, kuras nekavējoties jārisina, minējat lauku ceļus.

-Ja mēs ar komandu varētu sakārtot kaut trešo daļu no sabrukušajiem lauku ceļiem, būtu izdarīts liels darbs. Protams, neuzliesim visiem lauku ceļiem asfalta segumu, tas arī nav vajadzīgs. Mums ar jaunajām tehnoloģijām ir jāapstrādā lauku ceļi, lai lauku saimniekus un viņu lopņus neindētu nost ar šausmīgajiem putekļiem vasarās, lai pavasaros un rudenos tie būtu izbraucami.

Ceļi ir tikai viens no iemesliem, kāpēc lauki kļūst tukšāki. Kā redzat to nākotnē?

-Pamazām jāsāk sakārtot infrastruktūra arī laukos, lai arī tur varētu veidoties darbavietas. Nevaram apstāties pie tā, ka tikai Balvos sakārtojam degradētās teritorijas. Noteikti iestāšos, ka nākamie degradēto teritoriju sakārtošanas objekti būs pagastos, ko izlems apvienības un to iedzīvotāji. Balvu novada attīstības ķīla ir uzņēmējdarbības vides sakārtošana, jaunu darbavietu radīšana, kas uzlabos

ģimeņu dzīves apstākļus, un tas pozitīvi atsauksies arī uz novada demogrāfisko stāvokli. Vajadzētu izveidot kooperatīvu, kas visus novada pašvaldības uzņēmumus apgādās ar savā novadā ražotiem produktiem, izņemot tos, kurus šeit nav iespējams saražot.

Kādas apvienības Jūs domājat?

-Esmu par to un centīšos pārliecināt arī kolēģus, ka ir jāveido pagastu apvienības. Jaunajam Balvu novadam ir liela priekšrocība, mums jau ir trīs apvienības ar lielu pieredzi un bāzi darbam – tās ir Viļaka, Rugāji un Baltinava. Rugājiem un Baltinavai noteikti vajadzēs pievienot vēl kādus pagastus. Noteikti vajadzēs vēl kādu apvienību, bet tas jau būs kopīgs komandas darbs. Piešķiram šīm apvienībām savu budžetu un ļaujam strādāt. Mūsu darbs ir pārvaldīt šos līdzekļus, nepieļaut izsaimniekošanu, turēt roku uz pulsa. Pagastiem vajadzētu noteikt savu budžetu, lai viņi turpmāk nebūtu lūdzēja lomā. Aicināšu veidot pagastu apvienības un pagastiem novirzīt 80%, bet novada domes administrācijai novirzīt 20% no kopējā pašvaldības budžeta. Skaitļos tas aptuveni būtu 27 miljoni eiro pagastu apvienībām un pilsētām, bet aptuveni 7 miljoni eiro paliktu administrācijas rokās. Balvu un Viļakas pilsētām vajag savus pārvaldniekus tāpat kā pagastiem. Turklāt pārvaldniekiem ir jābūt brīviem no biznesa, lai savus spēkus un zināšanas ieguldu tikai iedzīvotāju labā, un viņiem tā būtu vienīgā darbavieta.

Ko Jūs domājat par atkritumu biznesu?

-Šis ir ļoti smags jautājums visā valstī, bet tas tiek risināts. Daudzi grib iekļūt šajā neizmērojamajā biznesā, tas ir netīrs bizness ar lielu naudu, kam grūti izsekot. Ir nepieciešams nodrošināt atkritumu šķirošanas pieejamību. Domāju, ka, izmantojot Eiropas fondus, jāuzbūvē savs atkritumu šķirošanas punkts un savs uzņēmums, kas ar to nodarbojas un kuru mēs varēsim kontrolēt.

Cilvēki ir vīlušies daudzajos solījumos un nekam vairs netic. Kāpēc ikvienam vajadzētu iet un atdot savu balsi, izdarīt lēmumu?

-Mums ir jāpagriež seja pret sabiedrību, ir jādabū atgriezeniskā saite. Cilvēkiem jābūt, ka viņi var piedalīties savas dzīves veidošanā. Mēs šajā dzīvē sasniegtu daudz vairāk, ja iemācītos sapņos ieguldīt tikpat daudz enerģijas, cik mēs patērējam bailēs, trauksmē, neziņā un nemierā! Uz vēlēšanām jāiet ikvienam, tikai tad būs droši, ka jaunajam novadam ir nākotne. 1991.gadā Latviju izglāba un atjaunoja lauku iedzīvotāji, atdosim viņiem parādu. Šis nav Saeimas vēlēšanas, nepieversiet uzmanību partiju nosaukumiem, bet bez tām mēs nevaram piedalīties, jo tāds ir likums. Balsojiet par gudriem, uzticamiem un godīgiem cilvēkiem, kas kalpos jūsu interesēs, kas jūs nenodos. Šis ir vēlēšanas, kas reāli izmainīs dzīvi, ja izvēlēties istos cilvēkus. Pašvaldībā nevajag fantazētājus, te ir sūri, grūti jāstrādā. Dodiet mums zaļo gaismu, un es apsolu, ka mēs ar savu komandu un pārējiem kolēģiem pārvērtīsim Balvu novadu tā, ka ne tikai Balvu pilsēta būs sakopta, bet visi pagasti sakārtoti un skaisti, un tūristu apmeklāti. Tas atkarīgs no mums visiem Balvu novada patriotiem. Ticu, ka mēs to varam, noticiet mums, lūdzu, aizejiet uz vēlēšanām 5.jūnijā, ja neaiziesiet – par jums valdīs citi.

Savā partijas programmā runājat par bagātībām. Kādas tās ir?

-Mēs visi esam Dieva gribēti, radīti un svētīgi katrs savai īpašai dzīvei uz šīs zemes. Mūsu katra sūtība - kopt un glabāt savas tautas dvēseli, valodu un kultūru. Tikai tad mēs varam būt piederīgi savai valstij un novadam. Mūsu

Foto - Z.Logina

Jānis Garbovskis pie Bērzpils vidusskolas. Viņš uzskata, ka atgriezies mājās, kur esi gaidīts, nekad nav par vēlu. "Runāju latgaliski, aizstāvu latgaliešu identitāti un rūpēšos par mūsu mīļo Latgali," saka Balvu novada domes deputātu kandidāts.

lielākā bagātība ir CILVĒKI! Tālāk seko zeme un meži. Svarīgi apzināt novada mežu platības un to apsaimniekošanas kārtību. Nevar būt tā, ka meža ceļi ir vairākas reizes labākā stāvoklī nekā pašvaldības ceļi, pa kuriem pārvietojas arī meža transports. Veidojot meža ceļu tīklu, tam ir jāpamierina arī šajā pagastā dzīvojošo iedzīvotāju intereses. Reizēm pagarinot šo meža ceļu par simts metriem vai kilometru, mēs atrisinām vienas vai vairāku lauku viensētu ceļa jautājumu. Manuprāt, meža ceļi iekļaujami kopējā ceļu tīklā, tāpēc to plānošana un būve jāsašķir ar pašvaldību.

Ko Jūs kā lauku cilvēks novēlētu jaunajai Balvu novada vadītāju komandai?

-Mūždien sargāsimies būt zaļās auzās palaisti teliņi, kuriem nav saprašanas ne par pagātni, ne par nākotni, ne par tēvu, ne par māti, kuriem nav ne labā, ne kreisā flanga apjausmas, bet ir tikai sajūsma par to, ka esam iekļuvuši auzās. Mazāk runāsim, bet sevi pierādīsim konkrētos darbos. Mūsu galvenie pamatprincipi ir cilvēcīgums, atbildība, atklātība, likumība, lietderība un sadarbība. Balvu novads būs tik stiprs, cik stipri būs mūsu novada cilvēki. Mums ikvienam jābūt kā stipram ozolam ar saknēm dziļi zemē! Būšu pateicīgs par jūsu atbalstu, lai varētu strādāt jūsu interesēs. Esiet gudri savā izvēlē!

Dīvs, svietej Bolvu nūvodu!

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Saruna ar “Latvijas Zemnieku savienības” līderi Aigaru Pušpuru

Kāpēc jābalso par jūsu sarakstu?

-Tāpēc, ka mūsu sarakstā ir visu apvienojamo novadu dažādu sfēru profesionāļu komanda. Mēs nodrošināsim ilgtspējīgu un efektīvu Balvu novada kā Austrumu pierobežas novada vienmērīgu visas teritorijas attīstību. Mēs radīsim vidi, kurā vēlas dzīvot un strādāt, atgriezās un atrod savu vietu ārvalstīs strādājošie mūsu novada cilvēki. Realizēsime cilvēkiem un videi draudzīgu, uz novada iedzīvotāju labklājību vērstu politiku.

Ar kuru no politiskajiem spēkiem neesat gatavi veidot koalīciju?

-Tādu nav.

Kādas ir trīs būtiskākās problēmas Balvu novadā, kas nekavējoties jārisina?

-Ņemot vērā jaunizveidoto infrastruktūru un cilvēkresursus, nodrošināt visu pagastu iedzīvotājiem nepieciešamo pakalpojumu pieejamību iespējami tuvāk dzīvesvietai. Turpināt Balvu novada degradēto teritoriju sakārtošanu, iesaistot novada uzņēmējus, investīcijas un radot jaunas darbavietas. Veikt pašvaldības ielu un ceļu rekonstrukciju vai pārbūvi.

Titulu aizstāvēt grūtāk, nekā uz to tiekties

Zemnieku saraksts šajās vēlēšanās startē ar spēcīgu komandu. Interessants fakts, ka tajā apvienojušies trīs esošo novadu priekšnieki. Kas ir Jūsu trumpis?

-Baltinavas un Rugāju novadu priekšsēdētājas, kuras piekrita kopā startēt, noteikti ir viens no trumpjiem. Mēs visi pārstāvam senāko Latvijas partiju – “Latvijas Zemnieku Savienību”. Visi saraksta kandidāti ir savas jomas speciālisti un profesionāļi, kuri veiksmīgi sevi pierādījuši – esam aptvēruši lielāko daļu nozaru, kas saistītas ar novada attīstību. Īsumā - profesionāla komanda.

Ko uzskatāt par nozīmīgāko veikumu un lielāko neveiksmi savā novadā pēdējos četros gados?

-Veikumu ir ļoti daudz, grūti izcelt kādu no tiem. Izveidoti trīs stadioni, renovēts Balvu Kultūras un atpūtas centrs, sakārtota peldvieta, ezera krasts - sākot no tilta, līdz sporta skolai. Atjaunots Lāča dārzs, labiekārtoti ceļi, savesti kārtībā rotaļu laukumi un estrādes, un tā var turpināt vēl un vēl. Protams, daudz darot, rodas arī kļūdas, bez kurām neiztikt. Ņemot vērā daudzus apstākļus, jāsecina, ka neveiksmīgs bijis Balvu pilsētas rotaļu laukuma projekts, kuram jau no pirmsākumiem bija nepieciešama atjaunošana un uzlabošana. Ilgi un grūti gāja ar Kultūras un atpūtas centru. Arī tam savi iemesli gan projektēšanā, gan ekspertīzēs. Katrā darbā sava garoziņa, katrā no projektiem bija sava sāpe, bet pie visiem esmu bijis klāt. Darāmā vēl daudz - līdz galam jāsakārto lielā stadiona segums un citas lietas. Neko nedarot, nerastos arī kļūdas, bet viss, protams, ir labojams.

Līdz šim četrus gadus jau esat bijis novada priekšnieks. Ja Jums šī iespēja tiks dota vēlreiz, gribēsiet kaut ko mainīt vai turpināsiet iesāktu līniju?

-Savu vadības stilu noteikti nemainīšu. Mana rūpe vienmēr ir bijusi par to, lai būtu attīstīts viss novads, un mēs to pierādījām ar darbiem. Visos pagastos paveiktas daudz un dažādas lietas, līdz ar to, paplašinoties novada teritorijai, mana vēlme būs, lai Balvu novads attīstās visā teritorijā un iedzīvotāji ir apmierināti.

Jaunajā novadā būs divas pilsētas. Abām vajadzētu augt un attīstīties līdzvērtīgi jeb Balviem kā attīstības centram tomēr būs prioritāte?

-Šajos četros gados jau esmu veltījis daudz darbu un enerģijas tieši Balvu pilsētas attīstībai. Balvi noteikti būs kā centrs, bet arī Viļaka kā austrumu pierobežas otrā pilsēta pelnījusi attīstību. Katrai pilsētai, pagastam var atrast savu sfēru, ko attīstīt un uzlabot, lai tās nepārkārtos. Mūsdienās attālumam nav šķērslis, līdz ar to gribētos, lai, atbraucot novadā uz vienu pilsētu, rastos vēlme aizbraukt, apskatīt un iepazīt arī otru.

Daudzās konfliktsituācijās iesaistītajām pusēm nereti nākas secināt, ka pie vainas komunikācijas trūkums. Jūs prāt, novada vadībai bijusi pietiekama komunikācija ar iedzīvotājiem un sabiedrību?

-Uzskatu, ka jā. Mēs ieviešam tradīciju, kuru izjauca pandēmija - gan 2017. gadā, gan 2018. un 2019. gadā tikāmies ar Balvu novada un pagastu iedzīvotājiem. Ja atmiņa nevil, iepriekš tādas tikšanās notika daudz retāk. Katrā pagastā un Balvos tikāmies reizi gadā. Rūpīgi rēķinot, mums bija 33 tikšanās trīs gadu laikā, izņemot, protams, 2020. gadu. Vienmēr esmu centies mudināt cilvēkus nākt un runāt, manas durvis nekad nav bijušas aizvērtas. Uz jebkura cilvēka sāpi esmu reaģējis, to cenšoties atrisināt pietiekami ātrā tempā. Uz šīm tikšanām braucām kopā ar deputātiem un speciālistiem, uzklaušījām iedzīvotāju vēlnes un risināmās lietas tieši uz vietas. Tas bija vērtīgi.

Turpināsiet izdot Balvu novada informatīvo izdevumu? Un kādā formātā?

-Budžets šim gadam jau pieņemts, tādēļ šogad laikraksts iznāks. No savas puses varu teikt, ka tas ir lemjams jautājums, tādēļ negribētu skriet notikumiem pa priekšu. Līdz šim katram novadam bijusi sava avīze, tādēļ jaunais deputātu sastāvs būs tas, kurš lems, nepieciešams izdot novada laikrakstu vai nē. Manā skatījumā, ir savi argumenti gan par labu, gan par sliktu avīzei, bet tas būs kopīgs lēmums. Turklāt nedrīkst aizmirst, ka šobrīd ir pietiekami attīstīta informāciju tehnoloģiju laukums, tajā pat laikā ne visiem iedzīvotājiem ir iespēja tehnoloģijas izmantot.

Pirms vēlēšanām partijas slavenas ar saviem soli-

jumiem. Esat iepazinies ar citu partiju programmām?

-Galvenokārt visi cenšas solīt to, kas izdarāms. Protams, dažas lietas, ņemot vērā, cik ļoti augušas izmaksas, ir diskutablas. Vai kaut kas tāds būs realizējams tagad, īpaši pēc pandēmijas, grūti spriest. Ļoti piesardzīgu dara solījumi par lieliem objektiem, jo, lai kaut ko tādu realizētu, daudzas lietas bija jāizdara krietni ātrāk. Savukārt mazie solījumi noteikti ir izpildāmi. Tāpat arī tie, kas saistīti ar ielām un ceļiem, kurus daudzviet skāris pamatīgs nolietojums. Viena politiskā spēka solījums par novada budžeta sadalījumu 80% pagastiem un 20% administrācijai gan šķita utopisks. Jājautā, no kādiem līdzekļiem tad dzīvos visi pārējie? Ja es nebūtu bijis novada domes priekšsēdētājs un nepārzinātu šīs lietas no iekšpusē, iespējams, uz daudz ko skatītos savādāk.

Iedzīvotāji jautā, vai jaunajā novadā Balvu pilsētai būs savs pārvaldnieks?

-Būs savs pārvaldnieks Viļakas pilsētai, līdz ar to tāds plānots arī Balviem. Šajos četros gados ļoti bieži iedzīvotāju zvanus brīvdienās saņemu arī es, līdz ar to būtu nepieciešams cilvēks, kuram par jebkuru jautājumu var zvanīt tieši tāpat, kā šobrīd pagastu pārvaldniekam. Tā būtu līdzīga pieeja pret visiem - gan pret līdzšinējiem pagastiem, gan abām pilsētām.

Papētot jaunveidojamā novada struktūru, nepamēt sajūta, ka to veidojušas ieinteresētās personas – tā teikt, priekš sevis. Un kuluāros jau dzirdamas runas, ka pēc reformas reālais darbinieku skaits administrācijā nevis saruks, bet pat pieaugs...

-Tam negribu piekrist. Jaunizveidojamā Balvu novada struktūru veidoja visu četru novadu vadības, iestāžu vadītāju un speciālistu darba grupas. Struktūra veidota, balstoties uz principu, lai visa novada teritorijā vienādā līmenī un apjomā saglabātu iedzīvotājiem sniegtos pakalpojumus. Vai šķilbēnu un Baltinavas iedzīvotāji būtu apmierināti, ja, piemēram, jautājumu par zemes lietām varētu noskaidrot tikai Balvos? Domāju, nē. Tāpēc šobrīd esošo novadu centros paliks vairāk speciālistu, un iedzīvotāji, kā saņēmēji pakalpojumus un palīdzību, tā arī varēs to saņemt tuvāk dzīvesvietai. Apvienojušies četri novadi, kuros katrā bija sava administrācija un strādāja ne tikai vadītājs, bet arī daudzi citu jomu speciālisti. Šī reforma nav pamats kādu darbinieku atbrīvot no darba reformas pēc. Šobrīd norit darbs pie katras amata vienības analīzes, pārskatīti katra darbinieka amata pienākumi. Piemēram, projektu vadītājs strādā ar vairākiem projektiem savā novadā, nevar astoņu darbinieku darbu uzdot darīt četriem darbiniekiem, apzinoties, ka tā ir liela slodze, atbildība gan par finansējumu, gan termiņiem un darbiem.

Proгноze iedzīvotāju skaitam Balvu novadā uz 2030. gadu ir 24% no tagadējā skaita. Jaunie joprojām aizbrauc. Ar kādām reālām darbībām plānojat šo izbraukšanu apturēt?

-Pēdējos gados izglītojamo skaits pirmajās klasēs un izglītības iestādēs nedaudz pieaug, tādēļ uzskatu, ka šis cipars nebūs tik kritisks. Iedzīvotāju izbraukšanu izdosies apturēt ar mūsu četriem projektiem degradēto teritoriju sakārtošanai, kas nes līdzīgu darbavietu radīšanu. Ja kopumā pa visiem četriem projektiem radīs vairāk nekā 100 darbavietas, tas dos gaidīto rezultātu. Kad pirms četriem gadiem sāku darbu kā novada priekšsēdētājs, pirmais, par ko domāju, lai būtu sakārtota infrastruktūra, lai cilvēkiem pēc darba gaitām ir, kur atpūsties. Tas veiksmīgi un daudzveidīgi ir izdevies. Pie daudzu objektu sakārtošanas jau esam strādājuši, paralēli veiksmīgi degradētajās teritorijās esam izveidojuši uzņēmējiem pievilcīgu vidi, līdz ar to ceru, ka nemainīsies uzņēmēju vēlme nākt un darboties. Ja būs darbs un sakārtota infrastruktūra, nevajadzēs braukt projām, savas saknes varēs turpināt attīstīt šeit. Ceru, ka daudzi gribēs atgriezties dzimtajā pusē.

Gandrīz visi politiskie spēki programmās sola attīstīt uzņēmējdarbību un radīt darbavietas. Kas traucē Balvu pusi padarīt par uzņēmējdarbībai draudzīgu?

-Līdz šim bija problēmas, bet pēdējā laikā notikumi liecina, ka esam uz pareizā ceļa. Būri, kad veidojam jaunās uzņēmējdarbības teritorijas, pilsētā būtiski palielinājusies vēlme pēc dzīvokļiem.

Foto - no personīgā arhīva

Vēlētājam jābūt prasīgam. Aigars Pušpurs piekrīt, ka vēlētājam jābūt prasīgam pret to, ko viņš ievēl: “Izdarot savu izvēli, viņš iegūst rezultātu. Četros gados gan visas ieceres nevar paspēt realizēt, tādēļ man vēl ir daudz domu un ideju, kuras turpināt attīstīt.”

Pēc neoficiālas informācijas 2020. gadā Balvu pilsētā sāktas un turpinātas būvēt septiņas personīgās jaunceltnes, kas ir pietiekami lieli ieguldījumi. Šis fakts liecina par perspektīvu, ka cilvēks nāc un veido ģimenes dzīvesvietu tur, kur ir pievilcīga apkārtnē un sakārtota infrastruktūra. Ja valstiski būs iespējams, centīsies izmantot iespējas, kas saistītas ar dzīvokļu īres namu celtniecību.

Atgriežoties pie jautājuma par gaļas kombināta degradētās teritorijas sakārtošanu, redzam, ka šajā projektā solāt 86 jaunas darbavietas. Politiskie priekšnieki šo ciparu apsmaida.

-Pēc projekta nosacījumiem, šīm darbavietām būtu jābūt. Projekta nosacījumi ir uzņēmēju ieguldījums un radītās darbavietas, un uz to noteikti jāiet. Turklāt neviens uzņēmējs neuzņemsies tādu riskus, ja tas nav izdarāms.

Ko darīsiet, ja, kļūstot par deputātu, nonāksiet opozīcijā?

-Līdz šim brīdīm pie mums tikai mutiski nostiprināts, kas ir opozīcija, kas koalīcija. Politikā nepietiek tikai ar paziņojumu, ka būs opozīcijā, tas jādeklarē oficiāli. No pirmās dienas esmu aicinājis visus strādāt kopā. Ja atsevišķi deputāti sevi uzskata par opozīciju, bet citus par koalīciju, tā, protams, ir viņu izvēle. Es turpināšu strādāt tā, kā esmu strādājis.

Līdz vēlēšanu dienai atlicis mazāk nekā mēnesis. Izjūtat priekšvēlēšanu ciņu?

-Jā, protams, šajās vēlēšanās jo īpaši. Varbūt tādēļ, ka partiju sarakstu un kandidātu ir vairāk. Varbūt arī tādēļ, ka esmu pirmais numurs.

Pieļauju, ka esošajam novada priekšniekam šajās vēlēšanās ir grūtāk nekā citiem, jo par padarītiem un nepadarītiem darbiem jāsaņem vairāk kritikas?

-Tā patiešām ir. Es to salīdzinu ar sporta čempiona titulu - jau iegūtu to aizstāvēt ir daudz grūtāk, nekā uz to tiekties. Ceru, ka iedzīvotāji novērtēs paveikto un rezultāts būs pozitīvs.

Kādu redzat Balvu novadu turpmākajos 10 gados?

-Dažas lietas jau sakārtotas, Balvi turpina attīstīties, bet daudzās jomās vēl joprojām daudz darāmā. Gribēt, lai, apvienojoties novadiem, katrai vietai būtu sava īpaša *odziņa*, ar ko tā atšķirsies no citām. Mūsu gadījumā ļoti svarīga arī novada atrašanās pierobežā. Ja Latvija veidosies kā patiesi stipra tranzīvalsts, tas būs mūsu attīstības garants. Katrā ziņā mūsu ģeogrāfiskais stāvoklis, kultūrvēsturiskais mantojums, uzņēmējdarbības un sportiski sakārtotā vide rada priekšnosacījumus, lai novads būtu stiprs un tajā dzīvotu izglītoti cilvēki, kas jau arī pierādījies. Attīstība ir iespējama, un mēs esam izdarījuši visu, lai tas tā būtu.

Lappusi sagatavoja S. Karavoičika

Saruna ar Jaunās Konservatīvās partijas līderi Aldi Bukšu

Kāpēc jābalso par jūsu sarakstu?

-Četrus novadu apvienošana ir jauna starta iespēja novadam. Negribu teikt, ka viss, kas Ziemeļlatgalē noticis, ir bijis slikti. Nebūt nē, taču skaitļi runā paši par sevi – Balviem un Viļakai šajos gados garām ir pagājušas pilsētas, kas pirms 10-20 gadiem bija ar mums vienādās starta pozīcijās.

Konservatīvie ir enerģisku un pieredzējušu cilvēku saraksts. Man ir vairāk nekā 15 gadu darba pieredze bankās un valsts pārvaldē. Es protu vadīt projektus un komandas, un man ir skaidra vīzija, kādus gribu redzēt Balvus un Ziemeļlatgali nākotnē – kā vietu, kur grib dzīvot jaunas ģimenes. Deviņi no 18 kandidātiem nodarbojas ar uzņēmējdarbību, turklāt Jānis Auziņš vada pat kooperatīvu. Viņi ir uzkrājuši pieredzi un zināšanas un gatavi tās ieguldīt pašvaldības darbā. Mums ir enerģiskā Anita Strapcāne – Balvu Kultūras un atpūtas centra vadītāja, un mums ir Rudīte Krūmiņa – Latvijas Sarkanā Krusta Balvu nodaļas vadītāja.

Ar kuru no politiskajiem spēkiem neesat gatavi veidot koalīciju?

-Ar pretvalstiskiem spēkiem un korumpantiem.

Kādas ir trīs būtiskākās problēmas Balvu novadā, kas nekavējoties jārisina?

-Iedzīvotāju aizplūšana projām. Tā ir vislielākā problēma, taču tās iemesli ir darbavietu trūkums, ceļu un infrastruktūras kvalitāte un daļā sabiedrības valdošais pesimisms, un līdz ar to zemais novada pašnovērtējums. Mums ir plāns, kā to atrisināt.

Galvenais uzdevums 2021.gadā būs novadu apvienošanas praktisko jautājumu risināšana. Bet tā ir arī iespēja izvirzīt jaunas prioritātes un atrast tām finansējumu. Piemēram, saskaņā ar mūsu aprēķiniem, trīs novada priekšsēdētāju un 33 deputātu vietu likvidācija ietaupīs ap 100 000 EUR gadā.

Paralēli tam ķeršos klāt pie apvienotā novada ielu un ceļu stāvokļa apzināšanas. Tas nepieciešams, lai varētu noteikt darbus un turpmāko rīcību.

Trešais paralēlais darbs – pats personiski sāksšu uzrunāt to uzņēmumu vadītājus, kuri darbojas kokapstrādes un lauksaimniecības produktu pārstrādes jomās ar mērķi pievilināt viņus Ziemeļlatgalei. Provizoriskais uzņēmumu saraksts jau ir gatavs.

Jaunu elpu Ziemeļlatgalei!

Plānojat izveidot dalīto pakalpojumu centrus. Paskaidrojiet tuvāk, ko tas nozīmē un kā tas izpauzīsies?

-Dalītī pakalpojumu centri ir gan starptautisku, gan vietējo uzņēmumu speciāli izveidotas struktūrvienības, kas nodrošina administratīvo funkciju izpildi daļai vai visiem grupas uzņēmumiem. Piemēram, starptautisks uzņēmums, kurš darbojas visā pasaulē, Rīgā izvieto savu grāmatvedības nodaļu, kura sniedz pakalpojumus uzņēmuma filiālēm visā pasaulē. Vai arī valsts institūcija izvieto kādā pilsētā savu struktūrvienību, kas apkalpo iestādes struktūrvienības visā Latvijā. Rīgā ir daudz tādu uzņēmumu, un tā tiem ir kļuvusi par mazu. Uzņēmumi un arī valsts iestādes sāk skatīties apkārt. Meklēt, kur vēl izdevīgi izvietot savas struktūrvienības. Balvi šiem uzņēmumiem vai iestādēm vispār nav uz kartes. Neeksistē. Nekad nav dzirdējuši.

Mums jāpanāk, ka Balvi uz viņu kartes parādās. Otrais – jāpārlicina izvietot savas struktūrvienības tieši Balvos vai Viļakā. Kāpēc mēs varam būt interesanti? Dzīvošanas izmaksas te ir zemākas nekā Rīgā. Ļoti daudzi ziemeļlatgālieši strādā vai ir strādājuši ārpus un viņiem ir valodu zināšanas. Un es zinu, ka ir tādi, kas vēlas atgriezties mājās.

Daudzi teiks, - diezgan nereāli, taču pirms diviem gadiem es dzirdēju tādus pašus vārdus, kad teicu, ka nepieciešams izveidot Ekonomisko lietu tiesu un nodrošināt caurspīdīgu ģenerālprokurora izveles kārtību. Tagad neviens vairs nesaka, ka tas ir nereāli.

Kā domājat panākt to, ka tiks noasfaltēts ceļš līdz Krišjāņiem, kā arī panākt ceļa posmu Litene - Balvi, Balvi - Viļaka pārbūvi, ceļa Baltinava - Tilža uzlabošanu, ja ceļus izvērtē un labo prioritārā secībā?

-Veiksim visaptverošu novada ceļu stāvokļa izvērtējumu un noteiksim vienu amatpersonu pašvaldībā, kura ies gulēt un modīsies ar domu par to, kā vēl atrast veidus, lai uzlabotu ceļu un ielu stāvokli. Tā nu ir sanācis, ka man draugu un paziņu lokā ir daudz ar ceļu būvi saistītu cilvēku. Turklāt konservatīvo sarakstā uz domi kandidē Andis Kašs – krišjānietis ar 15 gadu pieredzi ceļu projektēšanā. Konsultējoties ar viņiem, meklēsim visus iespējamus risinājumus.

Attiecībā uz valsts ceļiem mūsu galvenais uzdevums - pievērst valdības un atbildīgo institūciju uzmanību. Un mēs esam radoši un drosmīgi – ideju, kā pievērst uzmanību un pārliecināt, netrūkst. Mūsu sarakstā ir kandidāti, kuriem ir liela pieredze saistībā ar būvprojektiem un godīgu iepirkumu organizēšanu, piemēram, Māris Verjanovs, Žanete Mārtuža un Sandis Puks.

Četras no politiskajām partijām, kas startē pašvaldību vēlēšanās, gatavas uzbūvēt veloceļu no Balviem uz Kubuliem, JKP – izveidot. Ar ko atšķiras 'izveidot' no 'uzbūvēt'?

-Veloceļiņš nav tikai asfalts vai bruģis, bet arī plānošana, finansējuma piesaiste, godīga iepirkuma īstenošana un būvniecība. Līdzšinējai Balvu novada vadībai ir pietrūcis motivācijas vai intereses ar to visu nodarboties. Mūsdienās veloceļiņi ir ne tikai ērts pārvietošanās veids, bet arī moderna un ilgtspējīgi domājosa cilvēka nepieciešamība. Līdzīgi kā ar renovētām daudzdzīvokļu mājām - drīz Balvu novads būs viens no retajiem, kurā nav neviena veloceļiņa, ja vien

nerīkosimies. Bet pats galvenais, - domāju, ka jebkurš, kurš ikdienā pārvietojas pa šo ceļa posmu, zina, ka ceļš ir noslogots un pārvietoties pa to ar velosipēdu vai kājām ir bīstami. Piemēram, pagājušajā vasarā redzēju, kā kāds autobraucējs uz šī posma patraucās garām jaunam riteņbraucējam tikai aptuveni metra attālumā.

Vai uzskatāt, ka sociālā aizsardzība skolās (brīvpusdienas) vēl nav pietiekami nodrošināta?

-Mūsu sarakstā ir četri praktizējoši skolotāji - Rudīte Krūmiņa, Aigars Bukšs, Sarmīte Keisele un Zane Ozoliņa, un tieši viņi uzsvēra šī jautājuma nozīmi – būtiskākais uzdevums ir nodrošināt, ka sociālā aizsardzība netiek mazināta, bet iespēju robežās tiek paplašināta. Turklāt mūsu programmā netiek runāts tikai par brīvpusdienām, bet arī par virkni citu priekšlikumu izglītības jomā.

JKP sola izveidot ne mazāk kā 10 jaunas atpūtas vietas un ne mazāk kā 10 jaunus tūrisma maršrutus novadā. Vai esat apzinājuši, kur konkrēti šīs atpūtas vietas un tūrisma maršrutus varētu veidot?

-Jā, dažas no vietām ir iezīmējušas, un ir zināmi arī vides objekti, kuru potenciāls vēl nav izmantots. Piemēram, Ziemeļlatgales purvi. Pārgājieni purvos Latvijā kļūst arvien populārāki, un kāpēc gan mēs nevarētu ierīkot laipu taku līdz Orlovas vai Ploskīnes ezeram? Mēs šo vietu un maršrutu izstrādes procesu gribam organizēt sadarbībā ar novada tūrisma jomā strādājošajiem. Šajās jomās strādājošajiem noteikti ir daudz ideju par iespējamajiem objektiem un maršrutiem – mums tie tikai jāapkopo un jāatlasa perspektīvākie no finansējuma viedokļa. Tas viss jāapkopo zem viena Ziemeļlatgales tūrisma zīmola, līdzīgi kā to ir izdarījis Alūksne ar savu "Olūksna" zīmolu. Piemēram, "Z-Latgale" vai "Z-Latgola" skan diezgan labi. Mūsu sarakstā ir arī viesnīcas "Balvi" īpašnieks Jānis Melderis, kā arī Jolanta Sauleviča-Logina, kurai ir pieredze dažādu interesantu aktivitāšu īstenošanā.

"Balvi ir pelnījuši skaistu bibliotēku!" Vai saredzat iespēju uzbūvēt to no jauna? Kur un cik ilgā laikā?

-Atzišos, ka jau gadus septiņus mans sapnis ir jauna un skaista bibliotēka Balvos, kas simbolizētu visu Ziemeļlatgali un gara bagātības, ko sniedz multifunkcionāla bibliotēka. Ir pilnīgi skaidrs, ka pašvaldība ar savu budžetu šobrīd šādu bibliotēku uzbūvēt nevar. It sevišķi pēc tam, kad kultūras nama celtniecība ir izmaksājusi vairāk, nekā sākotnēji plānots, stadions būvēts bez Eiropas Savienības fondu finansējuma, un gan Balvu, gan Viļakas pašvaldības, iespējams, gatavojoties šim vēlēšanām, uzņemušas iespaidīgas parādsaistības. Taču vārdi "skaista bibliotēka" nenozīmē tikai skaistu ēku, bet arī spēcīgu organizāciju. Manā skatījumā, bibliotēkām ir jāieņem vēl lielāka loma vietējo kopienu dzīvē.

Solāt atjaunot Ziemeļlatgales Dziesmu svētkus? Kāda ir šo svētku vīzija?

-Kā jau minēju iepriekš, jauno konservatīvo rindās ir gan Anita Strapcāne, gan kultūras nama "Rekova" vadītājs Normunds Orlovs, gan Aigars Bukšs, kurš vairākus gadus pēc kārtas ir rīkojis plaši apmeklēto festivālu "Taures skane Baltinavā". Mums ir sākotnējā koncepcija, taču tās galarezultāts ir atkarīgs arī no diskusijām ar novada amatierkolektīviem, to vadītājiem un kultūras jomas darbiniekiem.

Foto - no personīgā arhīva

Gatavs uzņemties atbildību. Aldis Bukšs ir gatavs uzņemties atbildību par novada vadību. Viņš tic, ka Ziemeļlatgales labākās dienas ir tikai priekšā.

Ziemeļlatgales Dziesmu un deju svētkus mēs iedomājamies kā pasākumu, kas notiek ik pēc diviem gadiem un kuram ir izstrādāts speciāls repertuārs. Svētku norises vieta katru gadu mainās. Svētku galvenais mērķis – celt gaismā mūsu mantojumu, izklaidēt un izglītot iedzīvotājus un piesaistīt apmeklētājus-atpūtniekus no citiem novadiem, varbūt pat citām valstīm (Igaunija no Balviem ir tikai 60 km attālumā).

Esat romāna "Brāļi" autors. Arī Jums ir brālis. Vai minēt situāciju vai situācijas, kad Jūsu palīdzība brālim bijusi izšķiroša vai ļoti nepieciešama un esat to sniedzis?

-Mans brālis – Aigars Bukšs, kurš ir gan pūšamo instrumentu skolotājs, gan vada savu lauksaimniecības uzņēmumu – vienmēr bijis neatkarīgs un pašpietiekams. Ja tā padomā, man nenāk prātā neviena reize, kad viņam ļoti vajadzētu manu palīdzību. Tieši otrādi, viņš bieži ir palīdzējis man – gan sniedzot morālu atbalstu grūtos brīžos, gan atbalstot dažādos saimnieciskos jautājumos.

Pieņemsim, ka Jūs ievēl ne tikai novada domē, bet arī par novada domes priekšsēdētāju. Vai esat gatavs kopā ar ģimeni pārcelties uz Balviem?

-Mans mērķis ir vadīt jauno novada domi. Ja es vai mana ģimene nebūtu gatavi atgriezties Balvos, nemaz nekandidētu. Mēs patiešām domājam, ka Ziemeļlatgalei ir ļoti daudz pozitīvu plusu, lai te dzīvotu un audzinātu bērnus. Vadot novada domi, es gribu panākt, lai šo priekšrocību ikvienam kļūst vēl vairāk.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Saruna ar politiskās partijas “Visu Latvijai!” - “Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” līderi Aiju Mežali

Kāpēc jābalso par jūsu sarakstu?

-Mūsu vērtības ir neatkarīga valsts, tās vēsture, tradīcijas, latviešu un latgaliešu valoda, ģimene, cieņa un labklājība. Esam ar pieredzi pašvaldības darbā un atbildīgi izturamies pret programmā pausto. Sekosim, lai pašvaldības budžets tiktu izlietots mērķtiecīgi – novada attīstībai un cilvēku labklājībai. Vērtējiet saraksta deputātu kandidātus pēc viņu ikdienā padarītajiem darbiem!

Ar kuru no politiskajiem spēkiem neesat gatavi veidot koalīciju?

-Pēc Nacionālās apvienības “Visu Latvijai!” – “Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” statūtiem, Nacionālā apvienība veic politisku darbību, piedaloties Eiropas Savienības, valsts un pašvaldību vēlēšanās, izvirzot savus pārstāvjus valsts pārvaldes institūcijās un aktīvi darbojoties valsts sabiedriskajā dzīvē. Veicam sabiedrības izglītojošo un audzinošo darbu, kā arī sadarbojamies ar līdzīga politiskā virziena organizācijām Latvijā un ārvalstīs. Tieši tādēļ ar radikāli atšķirīgiem politiskajiem spēkiem sadarbība noteikti būs ierobežota.

Kādas ir trīs būtiskākās problēmas Balvu novadā, kas nekavējoties jārisina?

-Vīspirms jāpiedalās, jāpaūz savs viedoklis un jālemj par Apvienotā Balvu novada priekšsēdētāja amata piemērotu kandidatūru. Vēl mūsu mērķis ir saglabāt pakalpojumu klāstu un nodrošināt to pieejamību visos novada centros – komunālajā, saimnieciskajā, sociālajā un klientu maksājumu apkalpošanas sfērā. Svarīgi piesaistīt ES līdzekļus, kas palīdzēs seku mazināšanā Covid-19 pandēmijas skartajās ekonomiskajās un sociālajās sfērās. Jāapseko un jāturpina uzlabot ceļu kvalitāti apvienotā Balvu novada teritorijā. Tāpat jāturpina rūpniecisko teritoriju un citu uzņēmējdarbībai plānoto vai izmantoto degradēto teritoriju sakārtošana, kas tiks pielāgotas jaunu uzņēmumu izvietojšanai tajās vai esošo paplašināšanai. Jāsekmē nodarbinātība un ekonomiskā aktivitāte pašvaldībā saskaņā ar pašvaldības attīstības programmā noteikto. Noteikti jāstiprina pirmsskolas, pamatizglītības, vidējās un profesionālās ievirzes iestāžu pieejamība, īpaši pamalizglītības iegūšana tuvāk dzīvesvietai. Jāatbalsta skolas ar speciālās pamatizglītības programmām.

Bez mīlestības pret cilvēkiem neiztikt

Šajās pašvaldību vēlēšanās mūsu pusē startē rekordliels kandidātu skaits – 150. Politiķi apliecinājuši, ka kopumā partiju programmas ir līdzīgas, bet kas ir tas, ko nacionālā apvienība piedāvā atšķirīgu no citiem?

-Pirmkārt, uz vēlēšanām ejam ar saukli, ka esam ar pieredzi pašvaldības darbā, jo sarakstā ir pietiekami deputātu. Iestājamijs par cilvēku labklājību, mums ļoti svarīga latviešu valoda, ģimene, cieņa, neatkarīga valsts. Pirmsvēlēšanu programmu maksimāli cenšamies četrus gadus laikā izpildīt, lai nav tā, ka solījumi paliek tukšu runu līmeni. Kas mums vēl svarīgi? Lai pēc vēlēšanām iestādes un struktūrvienības paliek iespējami tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai, lai viņi reformu neizjūt kā apgrūtinājumu dzīvei.

Savā programmā rakstāt – esam gatavi strādāt novada izaugsmei un labklājībai. Īsumā raksturojiet, kam jānotiek, lai šo izaugsmi un labklājību panāktu?

-Svarīgi, lai cilvēki, kaut vai neliela daļa, atgrieztos mūsu novadā. Pie šī jautājuma jau strādājam. Ļoti smagi, bet tomēr iet uz priekšu projekti, kas saistīti ar pašvaldības degradētās teritorijas sakārtošanu un pielāgošanu jaunu uzņēmumu izvietojšanai. Zemi un ēkas piedāvāsim uzņēmējiem, bet ar stingru nosacījumu radīt noteiktu darbavietu skaitu. Darbavietas ir ļoti svarīgas. Cits jautājums, vai tās būs piemērotas visiem cilvēkiem, vai viņi gribēs tur iet un strādāt. Vai būs darbs otrajām pusītēm? Vēl sadarbībā ar Zemkopības ministriju virzīsim ideju Balvos izveidot paviljonu, kurā mājražotājiem būtu iespēja tirgot savu produkciju ne tikai reizi mēnesī tirdziņā, bet arī ikdienā.

Četrus gadus jau esat bijusi deputāte. Ko šajā laikā izdevies paveikt, ko – nē?

-No programmas, ko vēlētajiem solījām 2017. gada vēlēšanās, ļoti daudz izdarīts. Tas saistīts gan ar ekonomiskajām lietām, gan ar saimnieciskajiem jautājumiem, kultūras pieminekļu sakārtošanu, arī ikdienas nepieciešamībām – apgaismojumu, trotuāriem, soliņiem, māju iekšpagalmu sakārtošanu. Protams, tas bijis ne tikai mūsu komandas nopelns.

Paveikto uzskaitījāt arī portālā “Facebook”, bet daži politisko spēku pārstāvji metās norādīt, ka daudz kas no minētā nav nemaz jūsu nopelns...

-Tas ir komandas darbs, to es arī uzsvēru. Atkārtoties, izdarīts ir ļoti daudz. Vienīgais, kas palicis pusceļā, ir velocelīņa izbūve posmā Balvi –Kubuli. Jau ir gatavs tehniskais projekts, esam diezgan tālu pavisājušies - palicis atrast finansējumu. Priece, ka šogad šis jautājums nonācis vairāku partiju priekšvēlēšanu dienaskārtībā. Domāju, kopīgiem spēkiem mēs to izdarīsim.

Daudzās partiju programmās lasām solījumus, ka daudzdzīvokļu mājās sakārtos pagalmus. Līdz šim ar to īpaši nav veicies. Kā jūs kā astoņu māju pārvaldniece vērtējat šos procesus?

-Sagādājies tā, ka esmu gan māju vecākā, gan deputāte vienā personā. Cilvēki ļoti ciena manu attieksmi, viņi redz, ka strādāju godprātīgi, eju uz rezultātu, jo bez iedzīvotāju aptaujām un piekrišanas nevar izdarīt neko. Kas saistīts ar manā pārvaldījumā esošajām mājām, izdarīts patiešām daudz. Noasfaltēti pagalmi, sakārtotas ietves, uzstādīti bērnu rotaļu laukumi. Bet vēlreiz uzsvēru – tas iespējams tikai kopdarbā un labas sadarbības rezultātā. Diemžēl tikai ar māju uzkrājumiem lieliem darbiem nepietiek, tādēļ būtu jādomā par atbalstu no pašvaldības. Bez veiksmīgas sadarbības ar māju vecākajiem, iedzīvotājiem un pašvaldības nekas nesanāks.

Kādēļ Balvos joprojām nav nosiltināta neviena daudzdzīvokļu māja?

-Lai tas notiktu, viens no obligātiem noteikumiem ir reorganizēt pašvaldības aģentūru “San-Tex”. Cilvēkiem vajag garantiju, tā teikt - aizmuguri. Lai siltinātu māju, vismaz uz 10 gadiem jāņem

kredīts, jāveido biedrības. Iedzīvotāji tam nav gatavi, arī es nevaru uzņemties tādu atbildību un uzlikt parakstu uz dokumenta par 600-700 tūkstošiem eiro. Pašvaldība un apsaimniekotājs nevar būt piederīgi pie kredīta galvošanas. Attiecīgi, ja saimniecisko pakalpojumu sfēru reorganizēsīm par SIA, viņi būs kā garantijas avots. Tad arī būs iespēja ņemt kredītus. Ja iedzīvotāji redzēs, ka cilvēkam, kurš mudina siltināt māju, var uzticēties, noticēs, ka viss darbosies un būs efektīvi, tas strādās. Formāla attieksme šeit nederēs.

Kā vienu no svarīgākajiem darbiem jaunajā novadā minat atbalstu uzņēmējdarbībai. Ir plāns, kā konkrēti atbalstīsiet uzņēmējus?

-Mūsu sarakstā ir Uzņēmējdarbības konsultatīvās padomes vietniece Liga Pennere, kura ir ļoti pieredzējusi un elastīga. Viņa domā, kā uzrunāt uzņēmējus, informēt par jauninājumiem un projektu iespējām. Skaidrs, ka uzņēmējs pats daudz ko zina – jūt, kas un kad jādara, bet tai pat laikā viņš gaida solidu attieksmi no pašvaldības. Ja uzņēmējs pašvaldībai kaut ko lūdz saimnieciskās lietās vai zemes nomas jautājumos, būtu jāiet viņam pretī. Pie dialoga veidošanas varbūt būtu vēl jāpiestrādā, bet četrus gadus laikā attieksme jau ir mainījusies. Vēl mums ir grantu konkurss jaunajiem uzņēmējiem. Šobrīd viņiem piešķīram 2 tūkstošus eiro, bet šī summa būtu jāpalielina vismaz līdz 6 tūkstošiem. Kaut gan arī tā nopietnas uzņēmējdarbības uzsākšanai ir dikti maza nauda.

Pagastu iedzīvotāji satraucas, ka, izveidojoties vienam lielajam novadam, viņu vajadzības paliks novārtā...

-Jau ierasts, - kur cilvēku blīvums lielāks, tur vajadzība lielāka, taču jāskatās katrs konkrēts gadījums. Ja notiek avārija vai kaut kas ļoti nolietojies, nav divu domu – jāpiešķir finansējums. Tai pat laikā izklaide un ēku *uzfrīšināšana* varētu pagaidīt. Galvenais ir ikdienas vajadzību nodrošināšana visos novada nostūros, arī pašos attālākajos. No jaunās izpildvaras, deputātiem būs atkarīgs, kā šie jautājumi risināsies. Sanākot kopā, jāaizmirst ambīcijas un tas, kurš no kuras vietas nācis.

Nacionālā apvienība uzsver arī ģimeniskās vērtības. Ko darīsiet, lai jaunās ģimenes nedotos projām?

-Esam paredzējuši atlaides jaunajam ģimenēm ar bērniem nekustamajam īpašumam, domājam par jaunām izklaides vietām, jo Balvos ar vienu bērnu laukumu noteikti ir par maz. Nesen izveidojām modernu un kvalitatīvu bērnu laukumu Ezera ielas daudzdzīvokļu māju pagalmā.

Mūsu novadā ir vairāki deputāti, tajā skaitā jūs, kuri ir arī uzņēmēji. Vai iespējams apvienot abus pienākumus?

-Esmu tikai uzņēmuma līdzīpašniece un grāmatvede, tādēļ man ir savādāk, bet uzņēmējam uz pilnu slodzi sarežģīti apvienot abus pienākumus. Tādā gadījumā sanāk deputāts uz pusslodzi. Vienmēr esmu teikusi, ka jāatbalsta savi uzņēmēji. Ja ir iespēja, viņiem jāiet un jāpiedalās konkursos, bet tur ir savi noteikumi, kurus nevar apiet. Savukārt tas, vai šis cilvēks spējīgs veltīt savu laiku deputāta darbam, ir cits jautājums.

Nacionālā līmenī tēvzemnieši un saskaņieši izvairās no publiskas sadarbības. Kā ir pie mums?

-Diezgan līdzīgi. Pie izšķirošiem jautājumiem es nedrīkstu balsot vienlīdzīgi ar šo politisko spēku. Tā tas bija ar tagadējā novada vadītāja ievēlēšanu, kad mana balss bija izšķiroša. Ikdienā varam iet kopā un strādāt pie saimnieciskajiem jautājumiem, taču īpaši sirsnīgs kontakts mums nav. Tāpat kā *saskaņiešiem*, arī manai partijai statūtos rakstīts, ka sadarbojamies ar līdzīga politiska virziena organizācijām un partijām. Bet, ja vēlētais viņus gribēs redzēt komandā, tad - visu cieņu.

Foto - no personīgā arhīva

Ari sieviete var būt politikā. Aija Mežale ir pārliecināta, ka sievietei būt politikā nav grūtāk kā vīrietim: “Viss atkarīgs, vai viņas vēlme ir realizēt tikai savas ambīcijas un veidot karjeru, vai viņa strādā priekš cilvēkiem. Man grūti bija tikai sākumā, nu vairs nav.”

Kā un vai izjūtat priekšvēlēšanu cīņu?

-Nedaudz izjūtu, bet kopumā visi ir koleģiāli. Mēs katrs strādājam pēc savas saprašanas un gribēšanas. Konkurenti varbūt neizprot manu darba stilu, bet es strādāju tā, kā strādāju, un tur neko nomainīšu.

Piekrītat teicienam, ka politikā draugu nav?

-Draugu tiešām nav. Ir kolēģi un komanda. Politika tomēr ir delikāta padarišana. Nezinu, kā citi deputāti, bet es cenšos ieturēt distanci un runāju tikai par lietu.

Esat gatava uzņemties jaunā novada vadītāja amatu?

-Jā. Varbūt vēl kāds mirklis būtu jāpastrādā, jāpamācās, bet, ja būtu iespēja un tā sakristu zvaigznes, nekādu problēmu. Man skaidrs, ka vadītājam jābūt par visu ziņošam un jāveido profesionāla komanda. Ja darbinieki un sabiedrība redz, ka vadītājs pret visiem attiecas vienādi, tad darbs izdodas.

Jūs vecāki novadā ir zināmi un cienjami cilvēki. Viņi mēdz dot padomus politiskās dzīves veidošanā?

-Vecāki seko līdzi un atkal visu izdzīvo no jauna. Tētis vairāk bija ierēdnis, nekā pašvaldības darbinieks. Mamma, kura daudzus gadus vadīja Balvu rajonu, piekrit, ka viņas laikā cilvēku bija vairāk, nebija tik liels dzīves līmeņa atšķirības kā šobrīd, tādēļ toreiz strādāt šķita vieglāk. Taču pamatā vadītāja darbs ir un paliek vienāds visos laikos.

Kā uzskatāt, vai Balvu novadam jāmainās?

-Noteikti. Mēs mazliet par lēnu ejam Eiropas virzienā. Izpildvarā vajadzētu jaunus cilvēkus ar labām angļu valodas zināšanām. Tādus, kuri pabraukuši pa pasauli, kaut ko paskatījušies, paši cīnījušies un zina, kā nauda jāpelna un cik lietderīgi jātērē. Balviem jāaug un jāmainās, esam mazliet pastagnējuši. Mums pietrūkst jaunās inteliģences.

Ar kādām sajūtām gaidāt šīs vēlēšanas?

-Jaunajā komandā ļoti gribu redzēt sava saraksta cilvēkus, kuri ir darbarūķi un sabiedrībā cienījamās personas. Viņi ir profesionāļi savos ikdienas darbos, bet tie, kuri ir deputāti Baltilavas, Rugāju un Viļakas novados, izprot un labi dara šo vēlēšanu uzticēto pienākumu. Uzskatu, - ja tev nav mīlestības uz cilvēkiem, tu šo darbu nevari darīt.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Saruna ar sociāldemokrātiskās partijas "Saskaņa" līderi Gintu Grīsi

Kāpēc jābalso par jūsu sarakstu?

-Pie varas vienmēr jābūt pārstāvētām visām iespējamām valsts iedzīvotāju grupām. Tas piešķir enerģiju jebkurai vadībai: liek paskatīties apkārt, pieņemot nepopulārus lēmumus, dod iespēju alternatīvam viedoklim un gūt ievērojamu atbalstu globāliem praktiskiem projektiem. Mums ir savi atbalstītāji, kuru intereses mēs pārstāvam, kuru viedokli, pretenzijas, jautājumus uz klausām, risinām un savas idejas realizējam novada dzīvē. Mēs pārstāvam visdažādākos sabiedrības cilvēkus, ļoti labi zinām viņu vajadzības, turklāt ne tikai pilsētās, bet arī pagastos. Mēs nesniedzam tukšus solījumus, bet ar maziem darbiem un darbībām cilvēkiem sniedzam reālu konkrētu palīdzību.

Ar kuru no politiskajiem spēkiem neesat gatavi veidot koalīciju?

-Uzskatām, ka novadu līmenī nepastāv globāli politiskie spēki un nesamierināmi ienaidnieki, ar kuriem nebūtu iespējams sadarboties un veidot dialogu. Mēs esam atvērti sarunām ar visām pusēm. Galvenais ir nevis koalīciju un opozīciju veidošana, bet reāls kopīgs darbs novada attīstības un iedzīvotāju labklājības labā.

Kādas ir trīs būtiskākās problēmas Balvu novadā, kas nekavējoties jārisina?

1. Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides radīšana visā jaunizveidotā novada teritorijā.
2. Ceļu infrastruktūras sakārtošana. Īpašu uzmanību pievēršot vietējas nozīmes ceļiem ar grants segumu, pārbūvējot tos par ceļiem ar dubulto virsmas apstrādi.
3. Iedzīvotāju psiholoģiskā stāvokļa uzlabošana caur valsts programmām krīzes pārvarēšanai.

"Jānodrošina iespējas nākt un darīt!"

Pirms četriem gadiem, pirmo reizi startējot pašvaldības vēlēšanās, bijī piektais sarakstā. Tagad pirmais...

-Visus šos četrus gadus man izdevās pastrādāt Balvu novada pašvaldības iepirkumu komisijā, kas, uzskatu, ir viena no atbildīgākajām komisijām. Dotajā brīdī esmu izaudzis līdz komisijas priekšsēdētājam, tāpēc darbs pašvaldībā man nav svešs. Partijas sanāksmē nolēma izvirzīt manu kandidatūru vadīt sarakstu, kam es arī nepretojos.

Kāpēc? Tā taču ir liela atbildība!

-Gribējās dzīvē kaut ko pamainīt, kā arī izdarīt labus un paliekošus darbus savā novadā.

Kāpēc tieši šajā partijā, šajā sarakstā?

-Ievēroju principu, - ja dzīvē esmu kaut ko sācis darīt, tad to arī turpinu.

2017.gadā taču bija izvēle, kurā partijas sarakstā startēt?

-"Saskaņā" darbojās mani kolēģi un draugi. Tāpat man patīk partijas darbības princips – cinitāji, kuri tur savus solījumus. Tāpat partijas biedri nav tādi, kuri viens otram grauž muguru, kas nereti izpaužas citās partijās, it īpaši priekšvēlēšanu laikā.

Minēji, ka esi iepirkumu komisijas vadītājs. Kā vērtē viedokli, ka politika un uzņēmējdarbība nav savienojamas jomas?

-Jo cilvēks ir daudzveidīgāks, jo vairāk viņš pārzina daudzas jomas. Tas nav slikti! Runājot par iespējamu interešu konfliktu, pieļauju, ka risks viennozīmīgi pastāv vienmēr un jebkurā gadījumā. Ir jāizvērtē, ko gribi darīt – strādāt komisijā vai uzņēmējdarbībā? Var veikt uzņēmējdarbību, nesaistītu ar savu novadu. Mans uzņēmums tā arī dara. Uzskatu, ka uzņēmējs var būt politiķis. Kāpēc nē? Tiesa, Latvijā ir bijuši gadījumi, kad KNAB izmeklē lietas, kas saistītas ar iepirkumiem, kad pieņemts lēmums par labu kādam cilvēkam, vadītājam vai politiskajam spēkam.

Valsts prezidents nesen pavēstīja, ka, viņaprāt, tā ir nolaidība no valsts puses, ja 30 gadu laikā nav sakārtots jautājums par to, ka Latvijā joprojām ir valsts valodu neprotēši iedzīvotāji...

-Teikšu godīgi, ja cilvēks dzīvo Latvijā, turklāt ilgu laiku, viņam valoda ir jāpārvalda vismaz sarunvalodas līmenī. Piemēram, ja mēs aizbraucam uz Angliju, tad ar mums tur neviens nerunā ne latviešu, ne krievu valodā. Runājot ar partijas biedru Baranova kungu, jāsecina, ka viņš saprot un prot runāt latviešu valodā. Pieļauju, ka varbūt korespondentiem viņš kaut kādu principiālu vai citu iemeslu dēļ nevēlas atbildēt.

Priekšvēlēšanu programmā apņematies radīt centralizētas palīdzības iespējas darbā ar dokumentiem novada krievalodīgajiem iedzīvotājiem. Ko tas nozīmē?

-Ir cilvēki, kuriem ir problēmas ar latviešu valodu, kārtējot dažādus dokumentus. Nevar taču cilvēks parakstīt dokumentu, jo viņš nesaprot tā jēgu. Novadā varētu būt viens speciālists, kas arī šos pakalpojumus sniegtu līdz brīdim, kamēr tas ir aktuāli.

Nacionālajā līmenī tēvzemnieši un saskaņēši izvēlās no publiskas sadarbības. Kā ir pie mums?

-Man nav problēmu kontaktēties ne ar vienu personu. Esmu atvērts sadarbībai.

Priekšvēlēšanu programmā solāt pievērst uzmanību grants zemes ceļu sakārtošanai, nepieminot nevienu. Izskatās, ka visu un neko?

-Šajā jautājumā neesmu tik dziļi iedziļinājies, lai varētu norādīt konkrētus ceļus vai to posmus. Nevar solīt, ja nezini...

Vajadzētu zināt...

-Par deputātu vēl jājūkst. Otrs jautājums, cik liels ir pieejamais finansējums. Sistēma jāmaina valstiskā līmenī, tostarp jāatjauno ceļu fonds. Bieži rodas jautājums, - kur paliek ceļu nauda no

mūsu maksājumiem CSDD? Ja katrs gadā vidēji samaksā 100 eiro, tad varam parēķināt, kāds ir galarezultāts. Pašvaldības līmenī to nevar atrisināt neviena partija.

Vai novadā nāksies samazināt skolu skaitu?

-Gribētos, lai neviena skola mūsupusē netiktu slēgta, tomēr būsim realisti – arī šāds scenārijs ir iespējams. Otrs jautājums, ko darīt ar ēkām, kas pēc skolu slēgšanas ir pamestas likteņa novārtā?

Ko darīt?

-Acimredzot jāsadarbības ar uzņēmējiem, jāmeklē risinājumi. Pirmkārt, jādara viss iespējamais, lai tās saglabātu. Otrkārt, man nav receptes 'hop', lai viss mainītos. Ir pašvaldību vadītāji, kuri strādā n-tos gadus, bet risinājumus tā arī nav atraduši.

Ko nozīmē solījums īstenot starptautisko projektu "Ārsti bez robežām" starp Balviem un Pleskavu? Mainīsīties ar ārstiem?

-Tā, beidzoties pandēmijas laikam, būtu laba pieredze abu valstu mediķiem.

Tāpat partijai ir specifisks solījums rosināt bezmaksas sabiedrisko sanitāro telpu būvniecību Balvos, Baltinavā, Rugājos, Viļakā. Vai visas tualetes ir apzinātas?

-Nē, visus krūmus neesmu apskatījis, tomēr mūsdienīgu tuaļu nepieciešamības jautājums ir aktuāls. Arī tas būs mūsu redzeslokā.

Solāt veikt dažādus darbus Balvu pareizticīgajā baznīcā. Vai citu baznīcu nav, vai sekojot līdzī tam, kas notiek baznīcu īpašumos, kas nereti ir nesakopti?

-Nepārzinu situāciju, cik īpašumu ir pareizticīgo vai citu konfesiju baznīcām. Nē, mēs atbalstīsim visas baznīcas.

Kā skaņu operators, skatuves darbu vadītājs ar kultūru esat uz TU. Kā vērtējat mūsu līmeni, salīdzinot ar kaimiņnovadiem?

-Kultūras jomā strādāju kopš 2000.gada – esmu pieredzējis un piedzīvojis pietiekami daudz, kā arī pabijis n-tajos pasākumos Latvijā un ārzemēs. Lielu notikumu ziņā pēdējos gados pasākumu līmenis ir būtiski uzlabojies. Jā, Viļakā pērn bija lieli koncerti, bet tie notika uz ļoti lielas riska robežas.

Varbūt politiķiem pieklājas arī riskēt, uzņemties atbildību?

-Jā, atbildība jāuzņemas. Nevar vainot darbiniekus, jo kultūras nams ir pašvaldības iestāde, kas pakļaujas vadībai. Viļakas stāstu var skatīt dažādi, jo, tuvojoties pašvaldības vēlēšanām, organizēt tik lielus koncertus pandēmijas laikā var uzskatīt arī par priekšvēlēšanu kampaņu.

Kāda ir nākotne?

-Esmu ieguldījis ļoti daudz laika un spēka, lai jaunatklātais kultūras nams Balvos taptu tāds, kāds tas šobrīd ir.

Kā to novērtētu desmit ballu sistēmā?

-Obligāti uzsveriet – ne koncertzāli, bet kultūras namu formātā. Nesalīdzināsim "Goru" un Balvu kultūras namu. Mums ir universāls kultūras nams, kas, salīdzinot ar līdzīgiem namiem valstī, noteikti ir pelnījis 8 balles. Varu apliecināt, ka visiem būs 'vau!', kuri apmeklēs pirmos koncertus. Visi teiks: "Viss ir forši!"

Labi, sienas, tehnikais izpildījums, iespējams, ir un būs 'vau'. Kā ar saturu?

-Būs labi. Ir skaidrs, ka sākumā interese būs mežonīgi liela. Pirmos divus gadus visas biļetes būs izpārdotas.

Esat nelabojams optimists?

-Es to zinu. Cilvēki brauks no citiem novadiem, lai paskatītos, kā Balvos izskatās. Pēc vēlēšanām kultūras nama kolektīvam būs jāstrādā ļoti daudz, turklāt tā, lai attaisnotu tik lielus ieguldītus finanšu līdzekļus.

Mainoties deputātu sastāvam, vai gaidāmas kadru pārmaiņas – samazināšana, paplašināšana utt.?

-Ir jāizvērtē katras iestādes darbs. Pārmaiņas vienmēr nes kaut ko svaigu, jaunu, savādāku. Nesaku 'nē' izmaiņām, pārmaiņām.

Jūsu partijai ir šādi plāni?

Vienmēr pozitīvi noskaņots. Interesanti, ka Ginta Grīša specialitāte ir dzelzceļa pārvadājumu un kustības organizators, turklāt savulaik viņš strādājis Gulbenes-Alūksnes bānītī: "Tajā brīdī mans sapnis bija strādāt ar skaņas aparatūru. Tas izdevās! Tagad klāt nākušas citas ieceres, - mans vilciens vēl nav aizgājis!"

-Šobrīd nav konkrētu priekšlikumu. Par to var lemt tikai jaunais novada domes deputātu sastāvs. Šāds lēmums var tapt tikai diskusiju rezultātā.

Esat futbola kluba "Balvu vilki" valdes priekšsēdētājs. Kāda ir situācija šajā jomā?

-Jauno futbolistu treniņi nav apstājušies un turpinās. Jā, veterānu komandai ir dikstāves periods, jo ir liegts telpu futbols. Četru gadu laikā ir sakārtotas vairākas sporta bāzes, kas vieglatlētikai – ļoti labi, bet futbolam – jāpiestrādā. Neslēpsim, ka lielajā pilsētas stadionā ir problēmas ar futbola laukuma segumu. Man nav skaidrs, kāpēc divu gadu laikā nevar izaudzēt zāli, tomēr domāju, šis jautājums ir risināms.

Nereti Latvijā vērojama situācija: ja pie varas jeb teikšanas ir vieglatlēts, tad atbalstu saņem vieglatlētika; ja volejbolists, tad volejbols. Tagad pie varas jānāk politiķim-futbolistam?

-Nē. Svarīga ir komunikācija. Ja mēs attīstām lielu objektu, tad kopā jānāk visiem speciālistiem, nevis izredzētajiem. Stadionā celtniecībā šī komunikācija starp speciālistiem, manuprāt, izpalika.

Kā vērtējat citu partiju priekšlikumus būvēt kaut ko grandiozu?

-Esmu tikai 'par'.

Balvus nereti mēdz saukt par pensionāru pilsētu. Viens no lielākajiem trūkumiem ir vāji attīstītā uzņēmējdarbība. Vai piekritat šādam viedoklim?

-Viennozīmīgi jāizveido uzņēmējdarbībai labvēlīga vide. Līdzīga, kā atjauno bijušā gaļas kombināta teritoriju, jāveido arī citas teritorijas visā novadā. Jānodrošina iespējas nākt un darīt!

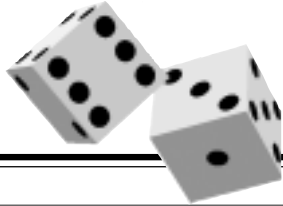
Nav noslēpums, ka cilvēki, kļūstot par politiķiem, nonāk zem lupas – viņus pēta, par viņiem runā. Vai esat tam gatavs?

-Man nav ko slēpt. Ir divi dzīvokļi, divas mašīnas.

Amatpersonu deklarācijā uzrādītas parādsaistības 25 000 eiro apmērā...

-Mēs dzīvojam laikā, kad nepieciešami arī aizņēmumi. Šķiet, cilvēki vairāk brīnītos, ja man būtu uzkrājumi simtiem tūkstošu eiro vērtībā. Mediji dažreiz situācijas saasina un pārspīlē.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Saruna ar partijas "Jaunā VIENOTĪBA" līderi Marutu Castrovu

Kāpēc jābalso par jūsu sarakstu?

-Mūsu komandā ikviens ir svarīgs Viļakas - Baltinavas - Rugāju - Balvu apvienotajā novadā. Ikviens jutiesies sadzirdēts un saprasts. Lai īstenotu savus mērķus un sapņus, svarīgi pašauties uz to, ka grūtā brīdī pašvaldība nāks palīgā. Un mēs gribam to panākt. Varam to panākt. Mums ikviens ir svarīgs! Tāpēc, ka neviens no šī saraksta cilvēkiem līdz šim politikā nav darbojies, nav jāatbild par solījumiem un neizdarītajiem darbiem, kā tas ir katrai partijai, kura startēs atkārtoti. Ja cilvēki ir neapmierināti ar esošo situāciju, jāļauj politikā ienākt jauniem cilvēkiem! Par mūsu paveikto runā mūsu darbi. Es brauktu un iepazītu ikvienu cilvēku novadā un vēlētos ar viņiem visiem sasveicināties.

Ar kuru no politiskajiem spēkiem neesat gatavi veidot koalīciju?

-Esmu par sadarbību, par profesionālu komandu, kurā katrs spēcīgs savā jomā. Galvenais, lai mūs vieno kopīgas vērtības un izpratne par godīgu, atbildīgu un kompetentu politiku. Lai to panāktu, svarīga:

1. Iedzīvotāju anketēšana/ domes deputātu izbraukuma sēdes pagastos.
2. Kopīga attīstības redzējuma izstrāde, vienojoties visām partijām.
3. Redzējuma prezentēšana iedzīvotājiem, diskusijas, viedokļu uzklaušīšana.

Kādas ir trīs būtiskākās problēmas Balvu novadā, kas nekavējoties jārisina?

1. Pirmais, pirms vispār sākt ko darīt, ir kopīga nākotnes vīzija visiem, kuri tiks ievēlēti. Jāzina, kāds novads būs pēc 10 gadiem. Un šāda nākotnes redzējuma tapšanā tiek iesaistīti ne tikai deputāti, bet arī iedzīvotāji, jaunieši, seniori, uzņēmēji un cilvēki ar invaliditāti.

2. Novadam svarīgi kļūt jauneklīgākam. Jāapvieno mūžizglītība ar uzņēmējdarbību un jāpanāk Digitālā centra izveide, sekojot Eiropas tendencēm. Kas tas ir? Pašvaldības veidots nodibinājums, kuram ir trīs darbības virzieni: digitālu uzņēmumu un jaunu talantu piesaiste pilsētai, nodrošinot darbavietas, digitālo risinājumu padomdevējs pašvaldībai (aptaujas cilvēkiem) un mūžizglītība - ar dažādām metodēm dot iespēju mācīties uzņēmējiem, bet ne tikai, arī iedzīvotājiem kopumā.

3. Komunikācijas tilta veidošana starp visiem uzņēmējiem (t.sk. mājražotāji, individuālie komersanti, pašnodarbinātie) un pašvaldību, izglītojošu pasākumu organizēšana un sadarbība.

"Vajadzīgs tas, kurš parauj"

Vēlēšanās startējat ne pirmo reizi. Tiesa, šoreiz kā saraksta līdere.

-Līdz šim esmu startējusi vairākās vēlēšanās. Vai tā ir politiskā pieredze? Vairāk esmu bijusi kā atbalstītāja, kā ideju ģeneratore un organizatore. Pieņemt lēmumu vadīt sarakstu nebija ne viegli, ne vienkārši. Izvēle sākas ar to, ka bija cilvēki, kuri vēlējas mainīt pašreizējo situāciju. Man bija svarīgi, lai komandā ir dažādi cilvēki, kuri pārstāv un pārzina savas jomas. Pieņemot lēmumu, lai arī nezina, kā veiksies, vienmēr eju uz mērķi. Ja kāds arī kļūst pasīvs, uz to varu iet arī viena. Bet tā nebūs, jo mums ir izveidojusies ļoti jauka komanda. Sākotnēji gribēju veidot komandu, iesaistot tikai jaunus cilvēkus. Mani mīt mentora gars, kad nepārtraukti gribu kādu pacelt, iesaistīt, motivēt...

Vai šis gars politikā ir kā 'pluss' vai 'mīnuss'?

-Domāju, ka tas ir ļoti svarīgs. Piemēram, izveidojām amatnieku, mākslinieku un mājražotāju studiju-salonu "Azote". Sākumā pulcējām 70 radošus cilvēkus, tagad jau ir vairāk nekā simts. Paldies, ka daži deputāti atnāca uz atklāšanu, kaut gan bija jaušams, ka pašvaldību tas īsti nemaz neinteresē.

Tas izbrīnīja, pārsteidza?

-Jā, izbrīnīja. Man nevajag ne slavu, ne pateicības. Šķiet, gaidīju reakciju: "Lūk, tas ir forši - varam sadarboties!"

Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzē lasāma informācija, ka esat kultūras un izglītības darbiniece, sabiedriskā darbiniece...

-Esmu cilvēks - orķestris. Esmu centusies ļoti daudzās jomās sevi bremzēt, izzināt, meklēt, attīstīt utt. Domubiedri ir teikuši: "Maruta, mili taču sevi. Atrodi sevi." Lai kā es censtos, lai ko es darītu, lai kur es mācītos, vienmēr atduros pie tā, ka esmu radīta, lai palīdzētu cilvēkiem. Esmu cilvēks, kurš redz, ko un kā darīt.

Izlasot priekšvēlēšanu programmu, jaušams Jūsu rokraksts, jo tajā dominē izglītība, mūžizglītība, izpaliekot skaitļiem un cipariem. Tas ir labi vai slikti?

-Ar mūžizglītību un kultūrizglītību esmu saaugusi kopā. Kad sāku strādāt Tālākizglītības un cilvēkresursu attīstības centrā, sākotnēji nesapratu, kas tas ir un ko ar to darīt... Taču šī brīža pieredze ļauj situācijas redzēt plašāk un vairāk, piemēram, kā tas ir daudzās Eiropas valstīs, kur esmu bijusi un guvusi pieredzi. Skaitļi un cipari ir ekonomistu lauciņš.

Centra paspārnē sāka darboties vairākas mācību grupas, turklāt Balvos varēja iegūt pirmā un otrā līmeņa augstāko izglītību. Priekšvēlēšanu programmā solāt nodrošināt augstākās izglītības ieguves iespēju atjaunošanu.

-Mani komandas biedri vēlas to atjaunot, tomēr tādā formātā, kā tas bija pirms vairākiem gadiem, diez vai to izdosies izdarīt. Uzskatu, ka šobrīd mēs varētu nodrošināt telpu ar vismodernākajām informāciju tehnoloģijām, lai studenti varētu attālināti mācīties tepat uz vietas.

Vai ar to domājat Digitālo inovāciju centru Balvos, kuru solāt izveidot?

-Nesen izbraukāju laukus, tostarp pabiju Krišjānos. Kāds secinājums? Lauki ir sakārtoti - jūmti nomainīti, traktori ir, zeme aparta. Viņi mums var palīdzēt ar dažādām idejām. Digitālo inovāciju centru varētu saukt arī par pieaugušo izglītības un uzņēmējdarbības apkopojumu, kurā ir iegādātas modernākās un labākās tehnoloģijas, kur strādā jauni cilvēki, kas prot rakstīt projektus, pārzina valodas, palīdz atrast sadarbības partnerus,

lai atbalstītu topošos un esošos uzņēmējus, īpaši mazos. Šobrīd atbalsts uzņēmējdarbībā atrodas nekuriem, tomēr nav tā, ka nekā netiek darīts. Nevajadzētu būt situācijai kā anekdotē, kad anglis, ieraudzījis kaimiņa uzcelto sētu, spriež, ka līdzekļi ir kaut kur nozagti. Mums jādomā, kā pašiem nopelnīt, lai uzceltu vēl labāku un augstāku sētu.

Vai to cilvēku, kuri grib darīt, ir vairāk, nekā malā sēdošo?

-Vajadzīgs tas, kurš parauj. Katram komandā sava loma. Nevar būt visi cilvēki-orķestri.

Priekšvēlēšanu programmā solāt izveidot Labsajūtu pieturvietas. Izklaušs jauki...

-Ir pietiekami daudz objektu mūsposē, kas ir pamesti novārtā. Mūsu Balvu ezera krastam visam būtu jābūt kā Labsajūtu pieturvietai. Nav jābrauc uz citurieni, lai ieraudzītu tik skaistus saulrietus, kā tas ir pie mums.

Tāpat solāt izstrādāt novada apzaļumošanas koncepciju. Visā novadā stādīsīm rozes?

-Novadā ir pietiekami daudz muižu, pusmuižu un parku. Arī tiem jāklūst par Labsajūtu pieturvietām. Esmu redzējusi, ka pagasti ir sakārtotāki par Balviem.

Kā tas jaušams?

-Piemēram, Žiguros es neredzēju nevienu sabrukušu māju. Rugājiēši, iespējams, paši nav ievērojuši, bet viņiem ir ļoti daudz tiltiņu, nerunājot par Vārnienas 7 tiltiem. Tā varētu būt Rugāju zīme - dizaina elements, atjaunojot vai ceļot arī jaunus objektus - tiltiņus. Varētu vēl saukt labas lietas par Viļaku, Baltinavu, Kupravu un citām vietām.

Solāt īstenot aktivitāšu ciklu "Novadam kļūt jauneklīgākam", kaut gan nereti Balvus mēdz saukt par pensionāru pilsētu. Kāda ir jauneklības recepte?

-Arī Digitālā centra izveide dos savu artavu gan jauniešu, gan gados vecāku cilvēku piesaistei un aktivitātem. Mums jādara viss, lai jauniešiem būtu vēlme pēc studijām atgriezties dzimtajā pusē. Lai pēc desmit gadiem varam teikt, ka mēs nevis novecojam, bet kļūtam jaunāki. Jāseko līdz jauniešiem, kuri aiziet mācīties, jāizveido stipendiju fonds un jāmotivē atgriezties visiem iespējamajiem līdzekļiem. Tas ir iespējams! Jādomā arī par jauna dzīvojamā fonda izveidi.

Kādu jauno, ja vecais fonds ir bēdīgā stāvoklī - neviena māja nav siltināta, pagalmos celiņi bedrēs?

-Ne jau mēs varam māju nosiltināt. Rezultāta nebūs, kamēr cilvēks nav sapratis, kamēr viņš nav informēts un apmācīts, kamēr viņam nav pierādīts, ka to vajag. Pašvaldībai jāiet cilvēkiem pretī, jāiet pie iedzīvotāja. Piemēram, "San-Tex" varētu kļūt par SIA un piedalīties atbalsta programmās māju renovācijā.

Daudzi lasītāji pārmet, ka nereti apmācības, viņuprāt, ir bezjēdzīgas. Kāpēc nemāca apgūt prasmes vai arodus, kas patiesi ir pieprasīti?

-Ilgstošo bezdarbnieku apmācība liecina, ka rezultāts ir 50 uz 50. Ir cilvēki, kuri jau ir pieraduši pie dažādām atbalsta sistēmām, apmācībām un kursiem. Tās ir valsts programmas, un mums jāspēj pierādīt, ka tas, kas vajadzīgs Rīgā, nav vajadzīgs Ziemeļlatgalē.

Priekšvēlēšanu programmā, kā jau daudzām partijām, tostarp arī "Jaunajai vienotībai" izpaliek skaitļi un cipari. Piemēram, ceļu sakārtošanas jautā-

Foto - no personīgā arhīva

Kāda ir sapņu loma? Marutas Castrovas pirmā loma teātrī bija trīspadsmit gadus, kad viņa izrādē "Sniega karaliene" tēloja galma vārnu Klāru. Tautā, kāda šobrīd ir sapņu loma, saraksta līdere pavēstīja: "Baronese, kura domā kā karaliene, jo karalienes nebaidās mirt cēlu mērķu vārdā."

jumā.

-Speciālisti jau sen ir apzinājuši ceļus, kuriem nepieciešams remonts, tāpēc šķistu divaini tos ielikt priekšvēlēšanu programmā. Tiesa, man nav izprotamas situācijas, ja pašvaldības nevar sakārtot ceļus līdz kapiem, arī līdz cilvēka mājai iztīrīt sniegu, lai ātrā palīdzība tur var nokļūt. Es to nesaprotu! Mums bija pasākums "Ziedotāju aplis", kurā ikvienam bija iespēja finansiāli atbalstīt labas idejas. Vai deputāti atnāca, noziedoja? Vadītāji un deputāti, sāc ar sevi!

Esat ieviesusi daudzus jaunus pasākumus, piemēram, ielu svētkus Balvos, ikgadējus koncertus "Mūzika saulrietam". Kas tālāk?

-Mili sevi, savu darbu un novadu. Ja šīs trīs lietas var sakārtot, tad viss būs kārtībā. Varētu realizēt kopīgu ideju, piemēram, Lielākā Vēja zvana festivāls!

Šobrīd top jaunizveidojamā novada apvienošanās projekts, kas paredz, ka darbavietas nezaudēs neviens darbinieks. Kā to vērtējat?

-Skumji, jo tas līdzinās diplomdarbam vai maģistra darbam - visiem labvēlīgi jauks un skaists. Pārmaiņām jābūt! Domāju, ka 5. jūnijā ievēlēs deputātus no dažādām partijām, kuri arī lems par novada nākotni.

Ko vēlētajiem sola Maruta?

-Apsolu, ka izveidošu Digitālo centru, cinišos par māju siltināšanu. Varu apsolt labsajūtu takas - nevajag nemaz tik daudz, lai to īstenotu. Piemēram, ezera krastā ir viena sakopta vietiņa, pa ceļam līdz mājām - citas, pagalmos - vēl citas. Tā seniors pa dienu var izceļot Balvus. Jā, es zinu, ka daudz pagalmos zeme pieder privātpašniekiem, bet mēs taču ar viņiem varam vienoties par abpusēji izdevīgiem noteikumiem.

Kā paliek ar Sociālo atbalsta zvanu centra izveidi, kas minēts solījumumu listē?

-Vientuļam cilvēkam jānodrošina iespēja piezvanīt un palūgt palīdzību. Piemēram, māja vai dzīvoklī dzīvo vientuļš cilvēks. Kaimiņš reizi mēnesī atved pārtikas produktus, dēls - ārzemēs. Vientuļnieka dzīvesvieta ir viena istabiņa: gulta, izstieptas rokas attālumā atrodas elektriskā plītiņa un cits nepieciešamais, taciņa uz tualeti, un tas arī viss. Uz grīdas pat redzams cilvēka ikdienas maršruts. Ja no šī dzīvokļa nesāktu pilēt ūdens, tad arī neviens neuzzinātu, kādi ir šī vientuļnieka dzīves apstākļi, dzīves ritms. Tā nedrīkst būt! To sociālo katlu vajag pajaukt.

Lappusi sagatavoja E. Gabranovs

Mācību gads tuvojas noslēgumam

Gada rezultāti, eksāmeni un drošības pasākumi

Ingrīda Zinkovska

Smagais mācību gads ar attālināto mācīšanos straujiem soļiem tuvojas noslēgumam, taču tas nenozīmē, ka situācija var aiziet pašplūsmā. Tiek izvērtēti mācību gada rezultāti, notiek eksāmeni, pārbaudes darbi, lai spriestu, kā izglītojamie apguvuši mācību vielu. Turklāt ik uz soļa jāievēro epidemioloģiskās drošības pasākumi, esot gataviem rīkoties jebkurā situācijā. Kas notiek izglītības iestādēs un kā situācijai seko Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvalde, "Vadugunij" pastāstīja pārvaldes speciāliste TERĒZA ČUDARKINA.

Kārto gan obligātos, gan izvēles eksāmenus

Sāksim ar eksāmeniem? "Jā! 11.maijā sākās eksāmenu sesija, kad 12.klašu skolēni kārtoja angļu valodas centralizēto eksāmenu, kas bija pirmais. Ārkārtējās situācijas dēļ 2020./2021.mācību gadā mainīta ierastā kārtība, kādā skolēni kārto valsts pārbaudījumus. Lai iegūtu apliecinājumu par vispārējās vidējās izglītības apguvi, skolēniem šogad un arī nākamgad obligāti jākārto trīs eksāmeni - svešvalodā, latviešu valodā un matemātikā. Savukārt izvēles eksāmeni un izglītības iestādes noteiktie eksāmeni nav obligāti. Visās Balvu novada vidusskolās - Bērzpils, Tilžas, Balvu Valsts ģimnāzijā, Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītojošajā vidusskolā - kārto obligātos eksāmenus. Balvu Valsts ģimnāzijā ir skolēni, kuri izvēlējušies kārtot eksāmenus gan fizikā, gan bioloģijā, gan ķīmijā, savukārt Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītojošajā vidusskolā - bioloģijas eksāmenu. Šādu skolēnu gan nav daudz, tomēr jaunieši, domājot par savu nākotni un turpmākajām studijām, izvēlas kārtot eksāmenus arī šajos mācību priekšmetos. Viņiem pievienosies arī skolēni no Baltinavas vidusskolas un Rugāju novada vidusskolas, kuri izvēles eksāmenus brauks kārtot uz Balviem," secina izglītības speciāliste.

Ministru kabineta noteikumi par centralizēto eksāmenu norises kārtību nosaka minimālo skolēnu skaitu eksāmenu organizēšanai. Mūsu administratīvajā teritorijā, ja centralizēto eksāmenu nekārto desmit skolēni, tad to skaits ir nepietiekams, un jāriko apvienotie eksāmeni. Apvienoto eksāmenu organizē vienā skolā, bet šogad, tāpat kā pagājušajā gadā, sakarā ar epidemioloģisko situāciju valstī, arī mazs skolēnu skaits eksāmenu var kārtot savā skolā. Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvalde ar Valsts Izglītības un satura centru ir saskaņojusi centralizēto eksāmenu norisi ar nepietiekamu skolēnu skaitu. Nepietiekams skolēnu skaits ir Tilžas vidusskolā, un viņi centralizētos eksāmenus kārto savā skolā, lai pēc iespējas maksimāli nodrošinātu epidemioloģisko drošību, lai mājāsaimniecības, kā sauc arī skolas, nepārklātos. Ar mazāku skolēnu skaitu eksāmenu krievu valodā kārtos arī Bērzpils vidusskolā, jo drošība šobrīd ir aktuāla.

Spēt operatīvi rīkoties

"Nemot vērā epidemioloģisko situāciju valstī, šī eksāmenu sesija ir ļoti spraiga, saspringta, ir jāspēj operatīvi rīkoties, ja kas atgadās," uzsver T.Čudarkina. Gan skolas, gan izglītības pārvalde ir sagatavojusies tam, ka jebkurā brīdī var gadīties kāds saslimšanas gadījums vai kāds no eksāmena dalībniekiem ir kontaktpersona Covid-19 saslimušai personai. Ir stingri noteikts, ka uzreiz notiek ātra saziņa, lai varētu operatīvi rīkoties, ja nepieciešams cits eksāmena novērotājs vai vadītājs, vai kādam skolēnam nepieciešama atsevišķa telpa eksāmena kārtīšanai. "Pati piedalījos centralizētā eksāmena vērošanā un varu teikt, ka visi drošības pasākumi skolā tika ievēroti, - bija gan dezinfekcijas līdzekļi, gan cimdi, tika mērīta temperatūra un ievērota divu metru distance. Tā kā pirms eksāmenu sesijas ar skolu vadībām gan pārvaldes vadītāja, gan es vairākkārt pārrunājām drošības pasākumu ievērošanu eksāmenu laikā, domāju, tas tā arī ir visās mūsu skolās. Cits jautājums, kā skolēni ievēro drošību ārpus skolas. Centralizētajos eksāmenos ir gan novērotājs, kas ir pedagogs no citas skolas, gan eksāmena vadītājs. Šīm personām jābūt ar negatīvu Covid-19 testu. Taču situācijas mēdz būt dažādas. Ja skolotājs, piemēram, no rīta sajūtas slikti, viņam operatīvi jāsameklē maiņa. Operatīvi jāsameklē vēl viens eksāmena vadītājs un novērotājs, ja, piemēram, vienam skolēnam eksāmens jākārto atsevišķā telpā, jo tā noteicis ģimenes ārsts. Gan skolām, gan izglītības pārvaldei jābūt gatavām risināt šādas situācijas, un mēs tam esam gatavi. Ja

eksāmeni netiks nokārtoti paredzētajos termiņos, tos varēs kārtot papildtermiņos jūnijā," apliecina pārvaldes speciāliste.

Vērtē tikai zināšanu līmeni

9.klases skolēniem eksāmeni atcelti, un mācību gadu viņi noslēdz ar vērtējumu gadā. Obligāti viņiem jākārto diagnosticējošie darbi latviešu valodā un matemātikā, kā arī pēc skolas izvēles citos mācību priekšmetos. Diagnosticējošie darbi neietekmē vērtējumu, tie ir tikai tāpēc, lai uzzinātu apgūto zināšanu līmeni. Viedokli par diagnosticējošajiem darbiem puda arī Balvu, Baltinavas un Rugāju novadu skolu direktoru vietnieku izglītības jomā metodiskās apvienības vadītāja INĀRA KONIVALE: "Šogad 9.klašu beidzēji jau kopš februāra beigām zināja, ka būs jākārto diagnosticējošais darbs, lai noskaidrotu, ko viņi vēl nezina, un līdz mācību gada beigām varētu apgūt tās tēmas, kas vēl isti nav apgūtas. Līdz ar to nākamā izglītības posmu turpināt ar tām zināšanām, kādām tām jābūt. Protams, šie darbi ne ar ko neatšķiras no iepriekšējo gadu eksāmeniem, tie bija līdzīgi. Obligāti bija diagnosticējošie darbi latviešu valodā un matemātikā, skola varēja izvēlēties svešvalodas, dabaszinības un Latvijas vēsturi. Balvu Valsts ģimnāzija izvēlējās svešvalodas un dabaszinības. Visus darbus skolēni kārtoja attālināti, tiešsaistes platformā "ZOOM". Bija darba vadītājs un komisija, kas darbus izvērtēja. Izlabotos darbus nosūtīja skolēniem, atzīmējot, kas vēl nav īsti saprasts, un pārrunājot arī kopīgas lietas, pie kā jāstrādā visai klasei. Par skolēnu zināšanu līmeni nevar sūdzēties, taču diagnosticējošie darbi parādīja lietas, kas attālināto mācību laikā nav īsti saprastas, parādījušās no jauna. Piemēram, laboratorijas darba apraksts. Ja darbs nav veikts reāli, grūti iedomāties, kā to varētu veikt, kā tas izskatās. Taču citās mācību iestādēs skolēni stāties ar gada vērtējumu. 9.klasēm tā būs gada atzīme, ko viņi saņems 30.maijā."

Diagnosticējošie darbi bija jāpilda arī 3. un 6.klašu skolēniem (3.kl. - latviešu valodā un matemātikā; 6.kl. - latviešu valodā, matemātikā, dabaszinībās). Par tiem viedokli puda Balvu, Baltinavas un Rugāju novadu sākumskolas mācību jomas koordinatore GUNITA PUGEJA: "Apkopojot Balvu novada skolu skolotāju sniegtās pārdomas par diagnosticējošo darbu saturu un rezultātiem, jāsecina, ka viedokļi nav viennozīmīgi. Ja vieniem daži uzdevumi šķita par grūti, tad otriem - izpildāmi. Attālināto mācību dēļ katrai skolai bija atšķirīga situācija, cik daudz un ko paspēja apgūt līdz diagnosticējošo darbu izpildei. Šos uzdevumus sagatavo Valsts izglītības satura centrs, kur tiek izveidota īpaša darba grupa no pieredzējušiem skolotājiem, kuri vispirms izvērtē arī iepriekšējo gadu darba rezultātus un uzdevumus. Protams, mēs visi ļoti cerējām, ka mācības atsāksies klātienē, kas būtu lielāks atvieglojums gan bērniem, gan vecākiem. Diemžēl tā nenotika. Mainījās arī norādījumi, kā šos

darbus veikt tehniski. Katrā ziņā paldies skolēniem, vecākiem, skolotājiem par ieguldīto darbu šajā sarežģītajā laikā!"

Uz priecīgas nots

Mācību gads tomēr noslēgsies uz priecīgas nots, proti, Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes izveidotā komisija jau lemj par skolēnu un skolotāju apbalvošanu par ieguldīto darbu un gūtajiem panākumiem arī šajā sarežģītajā laikā. Šajā mācību gadā skolēniem nebija daudz iespēju piedalīties dažādos pasākumos. Neraugoties uz to, izglītojamie tomēr piedalījās mācību priekšmetu olimpiādēs, kas notika attālināti. Ir notikušas 15 mācību priekšmetu olimpiādes, kurās skolēni piedalījās tiešsaistē no savām mājām. Rezultāti ir saņemti, un Izglītības, kultūras un sporta pārvalde gatavojas skolēnu un skolotāju apbalvošanai. Īpaši izglītības darbinieki lepojas ar skolēnu panākumiem valsts mērogā. Valsts latviešu valodas olimpiādē no Balvu novada piedalījās Stacijas pamatskolas 9.klases audzēkne Zane Keiša. Balvu Valsts ģimnāzijas 12.klases skolniece Elija Dmitrijeva ieguva 3.pakāpi zinātniski pētniecisko darbu konferencē Latgales reģionā, kas vērtējams kā augsts sasniegums. E.Dmitrijeva piedalījās arī valsts latviešu valodas olimpiādē un starptautiskajā ekonomikas olimpiādē. Savukārt Dāvis Bisenieks piedalījās valsts ģeogrāfijas olimpiādē un ieguva Atzinību. Tas viss, protams, notika attālināti. "Kādā formātā notiks Balvu novada skolotāju un skolēnu apbalvošana, vēl tiek domāts. To, protams, noteiks epidemioloģiskā situācijai valstī, bet apbalvošana būs," pārliecināta T.Čudarkina. Apbalvoto vidū daudz būs arī sportistu, jo pērn vasaras un rudens pusē viņi paguva piedalīties gan valsts čempionātos, gan meistarsacīkstēs. Gaidot rezultātus, iespējams, apbalvojami būs arī mūzikas jomā, kaut arī Dziesmu un deju svētki šogad izpaliek. "Pateiksimies skolēniem, kuri papildus ikdienas mācību darbam atrada spēkus un varēšanu piedalīties mācību priekšmetu olimpiādēs, sacensībās un konkursos un sasniegt rezultātus gan novadu, gan valsts mērogā. Pateiksimies arī pedagogiem par iedrošināšanu un atbalsta sniegšanu saviem skolēniem un audzēkņiem. Lai atnākošā vasara visiem ir saulaina un labiem piedzīvojumiem pilna!" novēl izglītības pārvaldes speciāliste.

Panākumus valsts mērogā guvuši arī citu novadu skolu audzēkņi Ziemeļlatgalē. Rugāju novada vidusskolas 9.klases audzēkne Elvita Rizenas ieguvis 3.vietu valsts latviešu valodas olimpiādē. Latgales zinātniski pētniecisko darbu konferencē 3.pakāpi izcīnījusi Rugāju novada 9.klases audzēkne Sintija Viksniņa.

Viļakas novadā sasniegumus valsts mērogā guvusi Rekasas vidusskolas 9.klases audzēkne Viktorija Supe, - viņa piedalījās latviešu valodas un literatūras valsts olimpiādē 8.-9.klasēm. Valsts 45.zinātniski pētniecisko darbu konferencē 3.pakāpi ieguva Viļakas Valsts ģimnāzijas audzēkne Santa Saīda.

Audzinātāja raksturo audzēknes

ELVITAS RIZENAS un SINTIJAS VĪKSNĪNAS audzinātāja Rugāju novada vidusskolā ir Sanita Ciukore. Lūk, kā viņa raksturo savas audzēknes mācību jomā: "Elvita ir meitene ar plašu vērienu - piedalījusies un guvusi panākumus neskaitāmās olimpiādēs, konkursos, projektos gan starpnovadu, gan valsts līmenī. Nav neviena mācību priekšmeta, kur Elvītai neveiktos, par to liecina arī viņas augstais vidējais vērtējums - virs 9 ballēm. Viņai jau vairākus gadus ir bijuši izcili sasniegumi latviešu valodas olimpiādē, taču šogad Elvita sevi pierādīja, startējot valsts olimpiādē un iegūstot 3.pakāpi. Šajā mācību gadā paveikts ir ļoti daudz: meitene ir piedalījusies izaugsmes, uzņēmējdarbības un līderības programmā *Future Heroes*, kā arī bijusi viena no uzvarētājiem izaicinājumā "Rādi, ka neradi lieku", maijā piedalījās pasākumā "Ar Eiropys tveirīnu Latgolā", kopā ar komandu iegūstot 1.vietu.

Sintiju raksturo divi vārdi - enerģija un radošums. Viņa paspēj visu - labi mācīties, piedalīties olimpiādēs un konkursos. Sintija labprāt uzstājas, nebaidās izteikt savu viedokli, prezentējot dažādus projektus, turklāt dara to profesionāli un pārliecinoši. Kā piemēru var minēt šajā mācību gadā paveikto - dalība pasākumu ciklā "Ar Eiropas tveirīnu Latgalē", kur kopā ar komandu ieguva 500 eiro balva idejas realizēšanai. Uzrakstīts zinātniski pētnieciskais darbs "Mācību motivācijas veicināšana neformālajā izglītībā" un iegūta trešā pakāpe. Sintija darbojas biznesa un eko pulciņā."

Elvita

Sintija

Foto - no personīga arhīva

Darbu sāk Rekovas dzirnavu veikals

Prasmīgu saimnieču roku darbs

Zemnieku saimniecībai "Kotiņi" atkal jaunumi - durvis vēris viņu ražoto preču veikaliņš, un šajā klāstā turpmāk būs arī svaigi cepta vairāku nosaukumu maize.

Rekovas atjaunotās dzirnavas iepazīst arvien plašāks cilvēku loks, pašu acīm pārlicinoties, kā te iekārtotas telpas un ko te piedāvā. "Kotiņi" savus plānus īsteno soli pa solim, izlolotās idejas vienu pēc otras pārvēršot īstenībā, vienlaikus kopš 2016.gada spodrinot kādreizējās gluži necilās ēkas vaibstus. Turpmāk darbdienu pēcpusdienās durvis būs vaļā viņu veikaliņam, un, ja vien maizes cepums nebūs jau izpirkts, ienācēji varēs izvēlēties kādu no četriem maizes veidiem. Protams, varēs veikt arī iepriekšējus pasūtījumus. Taču pēc laika nopērkamās produkcijas klāstu papildinās arī balta maize, bulciņas, no pašražotiem produktiem uz vietas sagatavoti pusfabrikāti un vēl citādāki viņu ražojumi.

Par Rekovas dzirnavām vispār ir īpašs stāsts. Kopš tās apsaimnieko "Kotiņi", ēka ir atdzīvojusies un aizvien tiek pārbūvēta un atjaunota. Dzirnavas savā laikā ir malušanas gan graudus, gan vēlušanas vilnu. Tagad tur paveras citāds iekārtojums, taču tik un tā jūtama senatnes elpa veiksmīgā kombinācijā apvienojot ķieģeļus ar senatnīgiem dēliem no vecām mājām. Ja nebūtu pandēmijas laika ierobežojumu, sparīgi darbotos relaksācija dzirnavu otrajā stāvā, kur ir trenāžieri, sauna, turku pirts, masāžas istaba un domāti vēl citi pakalpojumi. Pārvērtības rit dzirnavu ēkas augšstāvā, kur būs iekārtotas atpūtas telpas tuvākiem vai tālākiem ciemiņiem.

Foto - M.Sprudzāne

Cepēja. Vija Kuļša (foto - vidū) uzsver, ka maizīti cep pēc viņu vietējām receptēm, un tas ir roku darbs. Kā daudzām mājražotājām labi zināms, ne katrā reizē cepieni var izdoties gluži vienādi, jo to nosaka dažādi apstākļi. "Kotiņu" maizīti cep divas vietējās saimnieces, kuras šo prasmīgu apguvušas pašmācības ceļā. Tās ir prasmīgās Santa Matisāne un Dinija Baškere.

Dzirnavu ēkas iekšpusē. Cilvēki, kuri dzirnavu ēku skata pirmo reizi, pauž lielu pārsteigumu par milzīgajām pārvērtībām.

Izvēles iespēja. Pagaidām piedāvā četrus veidus - saldskābmaizi, rudzu klona, 'ciabatta' un rudzu formas maizīti. 'Ciabattu' cep no kviešu pilngraudu miltiem. Daudzi priekšroku dod saldskābmaizei. Tās abas cep ar rauga ieraugu, bet formas 'ķieģelīti' un klona rudzu maizīti cep ar dabisko ieraugu.

Foto - M.Sprudzāne

Foto - M.Sprudzāne

Foto - M.Sprudzāne

Veikaliņš strādā. Tā durvis būs atvērtas darbdienu otrajā pusē līdz vakara pulksten sešiem. Vērojot apmeklētību un cilvēku vēlmi iepirkties, iespējams, pēc laika darba režīms varētu mainīties.

Foto - M.Sprudzāne

Svaigā gaisā garšo labi. Veikala atvēršanas dienā atnākušie arī varēja nogaršot visu četru veidu maizi, klāt piedzerot 'kaņepju čaju' ar medu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

“Gluži kā trillerī ar noziedzniekiem!”

“Vai policists var pārmeklēt mantas, nestādoties priekšā?”

Ar laikrakstu “Vaduguns” sazinājās Rugāju novada iedzīvotāja, kura pastāstīja par sava vīra negatīvo pieredzi saskarsmē ar kādu Valsts policijas Balvu iecirkņa policistu.

“Pārbauda, jautā par narkotikām!”

Sieviete stāsta, ka Rugāju novada Kapūnē (Rēzeknes un Rugāju ceļu krustojumā) vīrs izkāpa no autobusa un uzsāka mērot ceļu uz mājām. Ņemot vērā neparocīgo izkāpšanas vietu, vīrietis ne gluži pareizi šķērsoja ceļa braucamo daļu. Vai tas bija galvenais iemesls turpmākajiem notikumiem, sieviete stāsta, ka īsti nav zināms, bet pie viņas vīra uzreiz piebrauca Valsts policijas automašīna. “Policista turpmākā rīcība manu vīru šokēja. Viņu, vienkārši runājot, sāka apčamdīt un pārbaudīt vīra pusdienu mugursomu! Lika arī visu izņemt ārā no kabatām un jautāja, vai mans vīrs smēķē un ir dzēris? Jautāja arī par aizliegtajām vielām – narkotikām. Tas viss, pat nestādoties priekšā, gluži kā noziedznieku trillera cienīgās filmās! Uz kāda pamata šādas pārbaudes? It kā policists vīru apstādināja tikai tādēļ, ka viņš gāja pa nepareizo ceļa pusi, bet vairāk nekā netika paskaidrots. Ja es būtu vīra vietā, par notiekošo tiešām būtu ļoti pārbijusies. Vairāk policists meklēja kādu citu cilvēku un kļūdījās? Iespējams, bet tas tāpat neattaisno policista rīcību. Turklāt jāsaka tā, ka noziedznieki gaišā dienas laikā pa ceļa malu droši vien nepastaigājas, bet slapstās pa krūmiem,” nepatīkami pārsteigta par notikušo ir sieviete un viņas vīrs.

Sieviete piebilst, ka neilgi pēc notikušā sazinājās ar minēto policistu, kurš skaidroja, ka viņam ir tiesības pārmeklēt cilvēku. “Es gan ar viņu lielās diskusijās nevēlējos iesaistīties un iesniegumu ar lūgumu paskaidrot notikušo nosūtījam Valsts policijas Balvu iecirknim. Jebkurā gadījumā es gandrīz katru otro dienu mēdzu braukt uz Balviem un mājup ģimenei vest pārtiku. Vai tad tagad policists ir tiesīgs pieiet klāt un izkādāt visas manas somas uz aizdomu pamata, ka pie manis, piemēram, it kā atrodas narkotikas? Turklāt pēc notikušā var priekšā, ka šādi nepatīkami starpgadījumi ar policistiem acimredzot var notikt ar jebkuru no mums. Tādēļ par šo gadījumu noteikti derīgi zināt visai sabiedrībai! Pašreizējās dzīves un dažādo ierobežojumu apstākļos cilvēkiem jau tā ir uzvilkti nervi, un likumsargiem jābūt tiem, kuri sabiedrību aizsargā, nevis rikoja pretēji!” uzsver sieviete.

Jāpiebilst, ka rakstā minētajam pārbaudītajam vīrietim tika piemērots administratīvais sods – brīdinājums.

Policija skaidro, ka viss bijis pamatoti un likumīgi

Laikraksts “Vaduguns” Valsts policiju pilnībā iepazīstināja ar izveidojušos situāciju no rakstā minēto iedzīvotāju skatpunkta. Jautāta, vai jebkurš policists, nestādoties priekšā, var pārmeklēt cilvēka mantas, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes vecākā speciāliste LĀSMA KURSĪTE skaidroja, - likums “Par policiju” nosaka, ka uz aizdomu pamata par notikušu likumpārkāpumu policijas darbiniekam ir tiesības veikt personu apliecināšanu dokumentu, kā arī veikt personas un mantu apskati. Amatpersonai pienākums stādīties priekšā ir tikai gadījumos, kad to pieprasa persona. Ja šāds lūgums netiek saņemts, policijas darbiniekam nav pienākuma to darīt.

“Runa nav par likumiem, bet attieksmi”. Aprakstītājā gadījumā iesaistītais Rugāju novada iedzīvotājs un viņa sieva, iepazīstoties ar viņiem adresēto Valsts policijas atbildi, spriež, ka tā dēvētajiem vienkāršajiem iedzīvotājiem acimredzot nepieciešams atvērt biezo policijas likumu grāmatu un strikti iemācīties no galvas visus likuma pantus. Pretējā gadījumā, kā secina viņi, krietni jāpiedomā, ko un kā runāt un ko pareizi jautāt policistam, lai izvairītos no tamlīdzīgiem nepatīkamiem starpgadījumiem. “Uzskatām, ka šajā gadījumā galvenais jautājums tomēr nav par likuma pantiem un punktiem, bet gan attieksmi – cilvēciņu attieksmi,” viņi secina.

Savukārt uz jautājumu, vai konkrēti šajā gadījumā policists rīkojās likuma robežās un atbilstoši profesionālajai ētikai, Valsts policijas pārstāve informēja: “Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa inspektoru rīcība, veicot procesuālās darbības, bija pamatota un likumīga. Viņu darbības nav saskatāmi likumu un disciplīnas normu pārkāpumi, par ko būtu iemesls sākt disciplinārlietu.”

Atbildi no Valsts policijas saņēma arī notikumā iesaistītais vīrietis. Arī tajā, uzskaitot likuma pantus un punktus, skaidrots, ka, izvērtējot iesniegumu un dienesta pārbaudes laikā Valsts policijas Balvu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas amatpersonu sniegtos paskaidrojumus, konstatēts, ka, pildot dienesta pienākumus un palūdzot uzrādīt mugursomas saturu, inspektors O.Aleksandrovš rīkojās saskaņā ar likumu. Kas attiecas uz iesniegumā norādīto apstākli, ka inspektors O.Aleksandrovš nestādījās priekšā, atzīts, ka, saskaņā ar likumu, inspektoram nebija pienākums stādīties priekšā, jo pēc pārbaudes materiālos esošās informācijas šāds pieprasījums netika pieprasīts no pārbaudītā vīrieša puses. Pamatoties uz to visu, dienesta pārbaudes gaitā netika iegūti objektīvi pierādījumi tam, ka policijas darbinieki ar savu rīcību un uzvedību būtu negodprātīgi izturējušies pret saviem dienesta pienākumiem. Līdz ar to Valsts policijas Balvu iecirknī tika pieņemts lēmums pabeigt dienesta pārbaudi. Tāpat jāpiebilst, ka vienlaikus faktu pārbaudes ietvaros inspektoram O.Aleksandrovam tika norādīts turpmākajā darbībā, noformējot administratīvā pārkāpuma lietas, vadīties no Administratīvās atbildības likuma 90.pantā noteiktajiem nosacījumiem, savācot pietiekamus pierādījumus administratīvā pārkāpuma lietas kvalitatīvai noformēšanai.

Lasītājs jautā

Vai var piedzīt zaudējumus par sabojāto ceļu?

Pagājušajā trešdienā Rīgā, pie tirdzniecības centra “Domina Shopping”, pilnībā nodega automašīna “BMW” (attēlā).

Lasītāji jautā: “Ja uz ceļa aizdegas un nodeg transportlīdzeklis, vai valsts no automašīnas īpašnieka var piedzīt naudu par autoceļam nodarītajiem bojājumiem?”

“Latvijas Valsts ceļu” pārstāve ANNA KONONOVA skaidro, ka šādu precedentu nav bijis: “Līdz šim nav bijuši gadījumi, kad degoša auto dēļ būtu stipri bojāts ceļš. Ierastākās ceļu satiksmes negadījumu sekas ir bojāts aprikojums – barjeras, ceļazīmes u.c. Šādos gadījumos zaudējumus sedz apdrošinātāji.”

Savukārt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

informē, ka automašīnu degšanas gadījumi ir atšķirīgi – no pāris kvadrācentimetru lielas gruzdēšanas vados līdz, kā nupat Rīgā, atklātai liesmai visa transportlīdzekļa platībā. “Biežākie iespējamie iemesli automašīnu ugunsgrēkiem ir problēmas elektronikā, kā rezultātā rodas īssavienojums. Ugunsgrēka radītos zaudējumus un iespējamās traģiskās sekas iespējams mazināt, pareizi un ātri rīkojoties. Jebkurā gadījumā, redzot, ka dūmo vai deg automašīna, vispirms parūpējieties, lai no tās evakuētos visi cilvēki, tad zvaniet uz vienoto ārkārtas izsaukumu tālruni numuru 112 (nevajag paļauties, ka to izdarījis jau kāds cits) un tikai pēc tam, izvērtējot situāciju, uzsāciet dzešanas darbus ar ugunsdzēsības aparātu!” skaidro VUGD.

Informē policija

Sadursme starp auto un velosipēdu

29.aprīlī pulksten 13.05 Baltinavā notika sadursme starp automašīnu “Nissan Double Cab”, kuru vadīja 1968.gadā dzimis vīrietis, un velosipēdu, ar kuru brauca 1959.gadā dzimusi sieviete. Velosipēda vadītāja guva mazsvarīgus miesas bojājumus. Uzsākts administratīvais process.

Brauc dzērumā ar velosipēdu un auto

2.maijā pulksten 16.54 Balvu novada Bērzpils pagastā 1961.gadā dzimis vīrietis brauca ar velosipēdu “Aist” 1,70 promiļu alkohola reibumā.

2.maijā pulksten 16.56 Rugāju pagastā 1951.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu “Opel Astra Caravan” 0,64 promiļu alkohola reibumā.

4.maijā pulksten 15.22 Baltinavas novadā 1970.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu “Aist” 1,77 promiļu alkohola reibumā.

6.maijā pulksten 15.50 Viļakā 1968.gadā dzimis vīrietis vadīja sieviešu tipa velosipēdu 1,90 promiļu alkohola reibumā.

11.maijā pulksten 17.23 Balvu pagastā 1976.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu “Aist” 0,51 promiļu alkohola reibumā. Visos gadījumos uzsākti administratīvie procesi.

Pārdur riepu

2.maijā Viļakas novada Žiguru pagastā konstatēts, ka automašīnai ar nazi pārdurta riepa. Uzsākts kriminālprocess.

Nozog zāles plāvēju

5.maijā Balvu novada Kubulu pagastā no šķūniša nozags zāles plāvējs. Uzsākts kriminālprocess.

Pēc sadursmes aizbrauc prom

10.maijā Balvos no pulksten 12 līdz 13 nenoskaidrots autovadītājs, vadot nenoskaidrotu transportlīdzekli, uzbrauca stāvošai automašīnai “Ford Galaxy” un notikuma vietu atstāja, par notikušo neziņojot policijai likumā noteiktajā kārtībā. Sastādīts ceļu satiksmes negadījuma reģistrācijas protokols.

11.maijā Viļakā nenoskaidrots autovadītājs ar nenoskaidrotu transportlīdzekli uzbrauca stāvošai automašīnai “Audi Q7” un no notikuma vietas aizbrauca, par notikušo neziņojot policijai likumā noteiktajā kārtībā. Uzsākts administratīvais process.

Krīt ar motorolleru

10.maijā pulksten 21.42 Viļakā 2004.gadā dzimis jauniešs, vadot motorolleru ar neatbilstošu valsts reģistrācijas numurziņiem, netika galā ar transportlīdzekļa vadību un nokrita. Rezultātā jauniešs guva dažādus ķermeņa sasitumus.

Nobrauc no ceļa

12.maijā pulksten 14 Balvos 1954.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu “Man”, nobrauca no ceļa un uzbrauca stabam, bojājot to. Uzsākts administratīvais process.

Atrod lādiņu

12.maijā pulksten 10.56 Rugāju novada Lazdukalna pagastā uz lauka konstatēts B2 kategorijas lādiņš, kas tika nodots Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem iznīcināšanai.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

* Sākums 1.lpp.

Ko vēlas Jānis? Spriežot par nākotni, Jānis Ločmelis vēl: "Lai neizpaliek patīkama stabilitāte labām lietām!"

"Nav laika tērzēt." Kubulu pagasta kultūras dzīves organizatore Maija Laicāne klātesošos iepriecināja ar vecā ozola stāstiem. Viņa nešaubās, ka Balvu novadā bērnu smieklī mūs iepriecinās arī pēc 10 un vairāk gadiem piebilstot: "Nav laika tērzēt - Dagmāra uzstāsies."

Goda krēslā. Paulas Loginas (2,4 gadi), Sofijas (1,5 gadi) un Rinalda Saviču (3,5 gadi) māmiņas Madara Logina un Lāsma Spridzāne nešaubās, ka novada attīstības stūrakmens ir stipras ģimenes. "Lai to vairāk!" viņas vēlēja.

Mūsējais. Muzeju naktī mūspuses cilvēki, tostarp Juris Ķirsons, skatītājus iepriecināja ar Balvu autoru dziesmām un dzeju.

Dzied Dagmāra. Viņa balveniešus un pilsētas viesus priecēja, izpildot Aiņa Šaicāna dziesmas.

Esam kopā! Jaunietes no Balvu Valsts ģimnāzijas (foto) neslēpa sajūsmu, ka pilsētā atkal skan mūzika.

Gribas dejot! Leona (foto) māmiņa Marina Terentjeva atklāja, ka gribas dejot, dzirdot tik skaistu mūziku Lāča dārzā. Jautāta, kāds Balvu novads būs pēc desmit gadiem, Marina sprieda, ka viss atkarīgs no tā, vai būs darbavietas. "Ja būs, tad būs," viņa piebilda.

Pietrūkst pozitīvu emociju. Adrijas (1 gads un 1 mēnesis) mamma Inese Ruberte no Balviem secina, ka pandēmijas laiks uz meitiņu atstājis negatīvu iespaidu: "Izejot sabiedrībā, var just, ka bērns no apkārtējiem it kā baidās, jo nav radis būt cilvēkos. Svētki nepieciešami, jo mums ir ļoti nepieciešamas pozitīvas emocijas."

Vecā gvarde. Māris Lāpāns un Ģirts Ripa apliecināja, ka joprojām ir ierindā.

Uzgriež valsī. Balvu Valsts ģimnāzijas audzēknis Roberts Ķirsons grieza valsī ar Līvu Luksti (foto). Viņš ļoti vēlas, lai 1.septembrī mācības atsāktos klātienē. "Kāpēc? Uzsāksu mācības 12.klasē, tāpēc ir ļoti svarīgi sagatavoties eksāmeņiem," savu viedokli pamatoja jaunietis.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Apsveikumi

Tavi gadi kā ābeles baltas,
Tavi gadi kā vīgriezies zied.
Ar vēja spārniem aizsteidzas dienas,
Kā gājputni projām tās iet.
Jel apstājies brīdi piekalnē zaļā,
Kur vasarās baltas madaras zied,
Saber savus gadus pīpeņu kausā,
Lai no Tevis tie neaiziet!

(L.Daugiša)

Sveicam **Annū Mežali** 90 gadu jubilejā! Lai stipra veselība vēl ilgus gadus, dzīvesprieks un apkārtējo mīlestība!
Bijušās p.s. "Baltinava" darba kolēģi

Dievs, Tev pieder mani saulainie rīti,
Mana mīlestība un uzticība Tev.
Tev pieder mana darba ritums,
Mani sapņi, kas mīt sirdī.

Sirsniņi sveicam prāvestu **Mārtiņu Klušu** dzimšanas dienā! Vēlam, lai Dieva žēlastības un svētības ir piepildīta katra diena, lai stipra veselība, izturība un prieks dvēselē, ejot izvēlēto ceļu.

Balvu Romas katoļu draudze

Dažādi

Kāpurķēžu un universālā ekskavatora (iekrāvēja), forvardera pakalpojumi.
Tālr. 28608343.

Iznomā zāles aeratoru (sūnu plēsēju).
Tālr. 29165808.

Telefona īpašniece pateicas Indriķim Circeim par atrasto telefonu un atdošanu. Paldies, ka Jūs esat godīgs un apzinīgs! Paldies Artūram un Valentīnai par kārtīgu bērnu audzināšanu.

Ikvienam ir iespēja īsi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 2777733
www.galaspartrade.lv

Pērk mežus, zemi, izcirtumus, cirsmas. Tālr. 29433000.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus. BIO liellopiem augstas cenas! Samaksa tūlītēja. Tālr. 62003939.

SIA "RENEM"
iepērk **jaunlopus, aitas, liellopus.**

Elektroniskie svāri.

Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29996309, 26447663, 29485520, 26373728 vai uz e-pastu:

re-nem@inbox.lv

Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu.

SIA "Craftwood Invest" PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Pērku meža, lauksaimniecības zemi. Tālr. 29386009.

Pārdod

Pārdod lopbarībai: kartupeļus (sēklas izmēra), graudus (dīgstoši), burkānus. Ar piegādi.
Tālr. 25442582.

Skaldīta malka ar piegādi.
4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Skaldīta malka. Cena 23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Pārdod 3 m malku (zāgēta decembrī). Tālr. 29165808.

Pārdod skaldītu malku ar piegādi.
Kravas cena - EUR 160.
Tālr. 26425960.

Z/S piedāvā jaunputnus, dējējvistas. Iespējama piegāde.
Tālr. 29186065.

Pārdod Latvijā audzētu cūkgaļu ar piegādi.
Tālr. 26326705, 26937530.

Pārdod HM bullīti (2 ned.).
Tālr. 22485263.

Pārdod izremontētu 3-istabu dzīvokli Balvos, 1. stāvā.
Tālr. 26605596.

Pārdod Opel Zafira, 2006.g., 1.9, labā kārtībā, EUR 1800.
Tālr. 28873974.

Līdzjūtības

Nu salikusi rokas, dus mierā vecmāmiņa,
Nu aplukušas rokas, kas vienmēr strādāja,
Tās rokas labās, svētās, kas mīļi glāstīja,

Un glāstot gaišu mieru sirdī ielēja.
Kad atnākušo sāpi izraud sveces, izsakām patiesu līdzjūtību **Andrim Jeromenokam un pārējiem tuviniekiem**, pavadot **VECMĀMIŅU** kapu kalniņā.

Sintija, Iļmārs, Gatis, Samanta, Māris

Tu aizej prom pa krāšņu ziedu ceļu,
Uz mūžību! Šalc egle, priede, bērzs
Un kādas mīļas, tuvas mājas durvis
Nekad vairs tavas rokas neatvērs.

(N.Dzirkale)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Nikolajam Molodcovam**, māsu **NADEŽDU** kapu kalniņā pavadot.
Evita, Irēna, Astrīda, Velta G.

Šalciet, vēji, klusi, klusi,
Dvēselīte aizmigusi;
Sauls dārzos aizgājusi,
Klusi, klusi.

Izsakām patiesu līdzjūtību **kaimiņam Nikolajam**, māsu **NADEŽDU** mūžības ceļā pavadot.
18-dzīvokļu mājas iedzīvotāji
Rugājos

Dažādi

Iebūvē ūdensvadus, kanalizāciju.
Pieved smilti, granti, šķembas, melnzemi. Tālr. 25685918.

'Vidusāzijas aitu' suņa un 'Vācijas aitu' suņa krustojums (4,5 mēn.) meklē atbildīgu saimnieku ar iezogotu teritoriju. Māte - izcils sargs. Tālr. 26596389.

Informē "Sadales tīkli"

Tipiskākās kļūdas, kas var beigties ar smagu elektrotraumu

Bez elektrības ikdiena nav iedomājama - tā ir mūsu sabiedrotājs kā darba un mācību gaitās, tā arī atpūtas brīžos. Iespējams, tādēļ, ka šis elements ir tik pierasts, ikdienā mēdzam būt pārdoši un neuzmanīgi elektroietaišu tuvumā, kas var rezultēties elektrotraumās.

Šī gada pirmajos trīs mēnešos iedzīvotāji privātipašumos guvuši kopumā astoņas elektrotraumas, tostarp divos gadījumos cieta bērni. Diviem pieaugušajiem gūtās traumas diemžēl arī laupīja dzīvību. To, ka tieši neuzmanība un dažkārt arī pārdošība ir biežākie elektrotraumu cēloņi, rāda gan AS "Sadales tīkls" Elektrodrošības indekss¹, gan arī uzņēmuma apkopotie traumu gadījumi. Ar kādu rīcību visbiežāk grēkojam?

Elektroiekārtu pašrocīga labošana, neatvienojot sprieguma padevi

Izklausās muļķīgi, vai ne? Tomēr tas nav joks, šādas situācijas ikdienā patiešām notiek, turklāt visbiežāk šādi mēdz rīkoties vīrieši. Pērn Latvijā kāds 54 gadus vecs vīrietis guva letālu elektrotraumu, pie neatslēgta sprieguma veicot bojāta ūdenssūkņa vada remontu, vēl kāds 34 gadus vecs vīrietis mira no elektrotraumas, kas gūta, pie neatslēgtas elektrības padeves veicot remontdarbus mājas iekštelpās. Arī Elektrodrošības indekss rāda, ka starp vīriešiem, kas pēdējā gada laikā pašrocīgi labojuši elektroiekārtas, 14% to darijuši, neatvienojot iekārtas no elektrotīkla vai pie neatslēgta sprieguma. **Atceries: bojātu elektroiekārtu remontu vislabāk ir uzticēt sertificētam elektrospeciālistam, nevis veikt pašam! Savukārt par to labošanu pie neatslēgta sprieguma padeves veikt būtu ne runas - tā ir tieša sevis un mājinieku pakļaušana smagas elektrotraumas riskam! Nekad nerīkojies šādi pats un nepieļauj, ka to dara citi ģimenes locekļi!**

Bojātu elektroiekārtu izmantošana

Lēmums paturēt un lietot bojātu elektroiekārtu nav ietaupījumu vērts - veselība un dzīvība ir dārgāka! **Atceries: elektroiekārtas, kas mazliet "sit pa pirkstiem" vai ir ar acimredzamiem defektiem, piemēram, bojātu vada izolāciju vai citām detaļām, ir savu laiku nokalpojušas un tām nav vietas mājoklī! Neaizmirsti, ka šādai bojātai iekārtai var piekļūt un traumēt gūt arī bērns.** Kā rāda "Sadales tīkla" Elektrodrošības indekss, visbiežāk ar bojātu elektroiekārtu izmantošanu grēko sievietes. Tas redzams arī elektrotraumu statistikā - aizvadītajā gadā kāda 30 gadus veca sieviete guvusi elektrotraumu vannas istabā, pieskaroties bojātam dvieļu žāvētājam, bet kāda kundze 40 gadu vecumā guva traumu, pieskaroties bojātiem elektriskā sildītāja vadiem. Atbilstoši Elektrodrošības indeksa datiem pavisam 6% aptaujāto jeb aptuveni katrs 17. Latvijas iedzīvotājs atzina, ka viņam mājās glabājas bojātas elektroiekārtas. Ja esi to skaitā, nezaicini likteni un labāk jau šodien no šīm elektroiekārtām atbrīvojies!

Neuzmanība elektroiekārtu vai elektrības infrastruktūras tuvumā

Ar elektrību ikdienā tik cieši sadzīvojam, ka nereti aizmirstam: tā ir ne vien jaudīga, bet arī draudīga. Tas rezultējas elektrobistamās situācijās: šad tad elektroiekārtu atvienojam no strāvas, raujot aiz vada, pie elektrotīkla pieslēgtas iekārtas atstājam šķidrums tuvumā, visbiežāk vannas istabā vai virtuvē. **Pārdomā elektroiekārtu novietojumu tā, lai tās ir pietiekami tālu no šķidrumiem un karstuma avotiem, nerauj iekārtas ārā no rozetes aiz vada, nepārslogo elektrotīklu, pārāk daudz un jaudīgas iekārtas saslēdzot vienā pagarinātāja blokā. Bistami ir arī ilgstoši atstāt elektrotīklam pieslēgtus dažādu ierīču lādētājus!** Pārdomā, vai šajās situācijās neatpazīni sevi!

Elektronedroša vide bērniem

Elektrodrošības indekss rāda: vairāk nekā trešdaļa vecāku ir atzinuši, ka mājoklī nav parūpējušies par bērnam elektrodrošu vidi, proti, nav pārlicināti, ka mājās nebūtu pieejami neizolēti vadi, nav ierīkojuši bērnu drošas rozetes (piemēram, ieviesuši drošības stiprinājumus rozetēm) vai nav vienmēr piedomājuši, lai atvasei patvaļīgi nebūtu pieejamas elektroierices. **Svarīgi atcerēties: bērni, īpaši līdz piecu gadu vecumam, nevar paši sevi pasargāt no elektrotraumas, tāpēc ir ļoti svarīgi, lai vecāki rūpētos par elektrodrošu vidi mājās.** Tieši darbības ar rozetēm ir biežākais elektrotraumu cēlonis bērniem līdz piecu gadu vecumam. **Savukārt ar skolas vecuma bērniem svarīgi regulāri pārrunāt elektrodrošības principus, tam labs palīgs būs "Sadales tīkla" sagatavotā mācību īsfilma.** Diemžēl jaunieši mēdz būt pārdoši: pērn kāds pusaudzis traģiski gāja bojā, mēģinot piekļūt elektroinfrastrukturai svešā īpašumā, visticamāk, viņa mērķis bija uzņemt foto bistamā teritorijā.

Novārtā atstāts mājokļa iekšējais elektrotīkls

Kad pēdējoreiz pārbaudīji iekšējo elektrotīklu jeb elektroinstalāciju savā īpašumā? Vai zini, ka **atbilstoši Ugunsdrošības noteikumiem ikvienam ir pienākums, piesaistot sertificētu elektrospeciālistu, to pārbaudīt vismaz reizi 10 gadus?** "Sadales tīkla" Elektrodrošības indekss rāda, ka vairums iedzīvotāju par šādu prasību nav informēti. Tomēr bojāta elektroinstalācija ir biežs issavienojumu un ugunsgrēku cēlonis, tā rada arī traumu riskus. Par bojātu elektroinstalāciju var liecināt pēkšņs un neizskaidrojams elektrības patēriņa pieaugums (strāvas noplūde), kā arī bieža elektrības drošības slēdžu ("korķu") atslēgšanās. Pievērs uzmanību arī rozetēm, vai tās droši turas sienā, vai nav vaļīgas. Un, ja neatceries, kad pēdējoreiz talkā saukts sertificēts elektriķis, lai mājoklī pārbaudītu elektroinstalāciju, tagad ir laiks rīkoties!

Sēru ziņa

Gan sāpju dienas, gan saules rīti -
Nu viss tiek klusi zemē tīts.
(E.Vēveris)

Skumjās paziņojam, ka mūžībā aizgājis

NIKOLAJS RIŽANOVŠ
28.12.1937.-14.05.2021.

Izvadišana no Viļakas katoļu baznīcas
19. maijā plkst. 13.00.
MEITAS

Balts eņģelis atnāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz,
Tai baltajā pavasara naktī
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.
Izsakām patiesu līdzjūtību un sūtām mīlestības vārdus
Indrai Studentei un viņas ģimenei, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU, SIEVASMĀTI pavadot Dieva valstībā.
Inese, Veneranda, Antoņina Punculevā

Tu arvien būsi šai pusē,
Tai gaismā, ko atstāji mums.
Kaut arī sirds tava klusē,
Mums paliek šis mantojums.
(Ā.Elksne)
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Indrai Studentei ar ģimeni, MĀMIŅU pavadot mūžībā.
Violenta, Jānis

Neskumstiet, kad projām gāju
Sava mūža vakarā.
Izvēlējos citas mājas
Baltā smilšu kalniņā.
Atvadu brīdī esam kopā ar **Indru un viņas ģimeni**, no **MĀTES** atvadoties.
Kaimiņi - Rita, Guna, Bruno, Inese

Lēni, lēni, klusi, klusi
Nu tu aizej dusēt, māt,
Rīta saule, mīļi vārdi
Nespēj tevi modināt.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Indrai ar ģimeni**, pavadot māmiņu kapu kalniņā.
Dace, Valdis, Ingrīda, Irēna, Ingrīda, Astrīda

Saņem, labā Zemes māte,
Vienu sirmu māmuliņu.
Sasēdz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.
(Latv.t.dz.)
Izsakām līdzjūtību **Indrai Studentei, MĀMIŅU** mūžībā pavadot.
Zelči, Puriņi

Miers mūžīgais ir tuvu mājām gājis
Un savu daļu paņēmis ir līdz.
Viss ir tāpat, tik kādas mājas logā
Vairs spuldzes gaismu neieraudzīs rīts.
(N.Dzirkale)
Skumju brīdī esam kopā ar **Indru Studenti un viņas ģimeni, MĀMIŅU** mūžības ceļā aizvadot.
Kolēģes no Rugāju un Bērziņu aptiekām

Ai, cik grūti, māmuliņ,
Tevi ceļā pavadīt.
Vai trīs baltas smilšu sauļas
Varēs tevi sasildīt?
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Indras Studentes ģimenei, MĀMIŅU zemes klēpī guldot.
Ruģeļu un Mičuļu ģimenes

Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst.
Mīļās rokas ziedus noklās
Un tev silti vienmēr būs.
(A.Straube)
Skumju un atvadu brīdī mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Indrai Studentei ar ģimeni, MĀTI, SIEVASMĀTI, VECMĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot.
Aija, Andris, Anda, Guntis, Nata, Aina, Aivars, Ineta, Raimonds, Maruta, Ārija

Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliņu iztecēti;
Lai nu mīļā Zemes māte
Pārklāj savu seģenīti.
Izsakām līdzjūtību **Indrai Studentei ar ģimeni**, mīļo **MĀMIŅU** mūžībā pavadot.
Vija un Aija ar ģimeni Kubulos

Bet māte raidīs
Savas baltās domas
Un savus padomus
Vēl ilgi sūtīs šurp.
(I.Bērza)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar kolēģi **Indru Studenti, MĀMUĻU** mūžībā aizvadot.
"Zeltkalnes aptiekas" kolēģes

Klusiem soliem māmuliņa,
Mūžam durvis aizvērusi,
Ne vārdiņa nebildusi,
Skumjas sirdī atstājusi.
(V.Kokle-Līvīņa)
Skumju un atvadu brīdī esam kopā ar **Indru un viņas ģimeni, MĀTI** mūžībā pavadot.
Radzиковsku un Loču ģimenes, Anna Krakope

Ievu ziedi nobirst klusi,
Māmuliņa aizgājusi, -
Baltā smilšu palagā
Savu dzīvi satinusi.
(N.Dzirkale)
Izsakām patiesu līdzjūtību **Indrai Studentei ar ģimeni**, pavadot **MĀMIŅU** mūžības ceļā.
Vija, Dana, Emerita, Alvina

Pie tevis iešu, māt, ar ziediem
baltiem,
Kad vasara tos bagātīgi sniegs,
Un egļu zariem sniegotiem un
saltiem,
Kad ziema smaržojošās puķes
liegs.
Visdziļākā līdzjūtība **Indrai Studentei ar ģimeni, MĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot.
Daiga, Skaidrite, Linda, Modris

Klavē mana dvēselīte
Pie Dieviņa namdurvīm,
Cēlies, Dieviņ, aun kājiņas,
Laid iekšā dvēselīti.
Izsakām līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar **Indras Studentes ģimeni, MĀMIŅU** zemes klēpī guldot.
Antra, Gunārs

Balts eņģelis atnāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz,
Tai baltajā pavasara naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.
Mūsu patiesa līdzjūtība **Indrai ar ģimeni, pavadot MĀMULĪTI** mūžības ceļā.
Līga, Agris, Pēteris

Man dzīvē, māmiņ, pietrūks tevis
Un ceļa nebūs, kurā tikties ļauts.
Bet gaisūms, ko man dzīvē devi,
Ļaus tālāk iet...
Dālot bēdu smagumu, izsaku patiesu līdzjūtību **Indras Studentes ģimenei, MĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot.
Rolands

Uz spārnēm dzērves nes jau
pavasari,
Un piesaulē jau vizbulītes zied.
Un ir tik skumji, ir tik ļoti skumji,
Kad tieši tagad tev bij' jāaiziet.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Natellai un bērnu ģimenēm**, pavadot **VLADIMIRU AKULOVU** mūžībā.
Kaimiņi: Putniņi, Majori, Socki, Fjodorovi

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds.
(J.Silazars)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **sievai, dēlam, meitai, mazbērniem un tuviniekiem, VLADIMIRAM AKULOVAM** aizejot pa mūžības ceļu.
Timofejevi, Pauliņi

Ir mirklī,
Kad arī eņģeļi raud.
To asaras
Gluži kā pērles
Laika stundenī
Sastingst,
Un Pasaules sirdī
Iekrīt kļiedziens -
Sāpīgs un skaudrs...
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Natellai ar ģimeni**, vīru, tēvu **VLADIMIRU AKULOVU** mūžībā pavadot.
Tamāra G., Tamāra E., Jeļena L., Svetlana T., Svetlana S., Linda L.

Это правда, что жизнь не
заканчивается смертью
одного человека.
И правда, что она
продолжается в его детях...
Искренние соболезнования
Нателле и детям всяки с
потерей любимого **МУЖА** и
ОТЦА.
Семья Базаевих

Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne,
Debesu plašumos mīt -
Ne zināt mums stundu, ne brīdī,
Kad dziestoša lejup tā krīt.
Skumju brīdī izsakām patiesu līdzjūtību **Natellai Akulovai un bērnu ģimenēm**, pavadot vīru, tēvu, vectētiņu **VLADIMIRU** mūžības ceļā.
Jaunatnes ielas kaimiņi

Tu aizej prom pa ābeļziedu ceļu,
Uz mūžību! Šalc egle, priede, bērzs,
Un kādas mīļas, tuvas mājas durvis
Nekad vairs tavas rokas neatvērs.
(N.Dzirkale)
Visdziļākā līdzjūtība **piederīgajiem, VLADIMIRU AKULOVU** mūžības ceļā pavadot.
Ritvars Komarovskis

Un atmiņas ziedēs ap viņu
Baltas kā ābeles... (Ā.Elksne)
Visdziļākā līdzjūtība **Natellai un bērnu ģimenēm**, pavadot **VLADIMIRU AKULOVU** mūžībā.
Nina P.

Ik diena - jauni ziedēšanas vārdi,
Bet tavi - pēkšņi aizcirtušies ciet.
Mums paliek sirdī tavi saules vārdi
Un mīlestība, kura neaiziet.
(K.Apškrūma)
Izsakām vispatiesāko līdzjūtību **Ninai Pugačai, vīram un tuviniekiem**, mūžībā pavadot māsu, sievu, māti, vecmāmiņu **VERU KALNEJU**.
Leokādija, Jolanta

Ir tumsa nodzēsusi silto liesmu,
Vēl grūti aptvert to, cik zudums
liels... (Ā.Elksne)
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **meitai Sigītai ar ģimeni, dēlam Artim un visiem tuviniekiem**, māmiņu **CELINU KAUPĒRI** mūžībā pavadot.
Ilmāra ģimene

Tu, mīļā māt, nu projām aizej klusi,
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk.
Cik daudz no savas sirds tu
dāvājusi,
Kas mīlestību šo gan vārdos izteikt
māk. (M.Bārbele)
Patiesa līdzjūtība **Tatjanai Uršuļskai un tuviniekiem, MĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot.
Dainas ģimene

Rīta mīklajā gaisā lietus pastaigājas
Starp zālēm un koku zariem
Izslīd cauri un neapstājas
Dzīves rītā tu arī dodies cauri
mirklīem un pļāvām,
Līdz atrodi sevi - neapstājies
(V.Svirskis)
Lai mūsu vārdi un klusums miera
Tevi, Taņa, mirklī, kad **MĪLĀ DVĒSELE** dodas balto ievziedu piebīrušā ceļā.
Anita, Sveta, Ļena, Nīna, Asoļa, Marija, Ilze

Par vienu cilvēku tuvāko
Tev tagad mazāk būs.
Sirds zaudēto
Līdz mūža galam neatgūs.
(J.Osmanis)
Dalām sāpju smagumu ar **Tevi, Karina, un Taviem piederīgajiem**, pavadot vecmāmiņu **NADEŽDU JEROMENOKU** baltajā mūžības ceļā.
RNV 8.klases skolēni, vecāki, audzinātāja

Pietrūka spēka, lai uzvarētu...
Pātrūka stīga, kas stipra bija
Apklusā elpa, kas elpoja vakar...
Norima sirds, kas mīļēja karsti.
Kad pātrūcis **NADJAS JEROMENOKAS** mūža pavediens, mūsu klusa līdzjūtība **vīram Konstantīnam, dēlam un meitai ģimenēm**.
Saulišu ģimene

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu vienkāršu un siltu
Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt.
(G.Selga)
Izsakām patiesu līdzjūtību **Nikolajam Molodcovam**, māsu **NADJU** mūžībā pavadot.
Antoņina, Saulišu ģimene

Klāt pavasaris, un pakalnos plaukst
bērzi,
Maigas, zaļas lapas satrauks vējš,
Tu saulei savas acis nepavērsi,
Kaut mīļas balsis tevi sauks un sauks.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Anatolijam ar ģimeni, Konstantīnam, Nikolajam un pārējiem tuviniekiem**, māmiņu, sievu, māsu, vecmāmiņu **NADJU JEROMENOKU** kapu kalniņā pavadot.
Nellijs B., Staņislava, Virginija, Vanda, Pēteris

Es visu atstāju jums -
Savas skumjas un prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā ar jums kā raibs dzīpars vijies. (V.Kokle-Līvīņa)
Šajā sāpju un atvadu brīdī klusi mīerīnājuma vārdi un patiesa līdzjūtība **Nikolajam Molodcovam un pārējiem tuviniekiem**, pavadot māsu **NADEŽDU JEROMENOKU** mūžībā.
Guntra, Sergejs, Ināra, Janīna un Sietnieku ģimene

Vēl gribējās strādāt, dzīvot un būt
Bet pēkšņi - nakts, un saule jau zūd.
Skumju un atvadu brīdī esam kopā ar **Jeromenokiem**, pavadot **SIEVU, MĀTI, VECMĀMIŅU, VĪRAMĀTI** pēdējā gaitā.
Zožu ģimene

Te paliek pagalmis, manu soļu vīts,
Un puķes, kam es sauli dāvājusi.
Šķiet, arī darbs ir beidzot padarīts,
Kur mīlot sevi esmu izteikusi.
(K.Apškrūma)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **vīram Konstantīnam, dēlam Anatolija ģimenei, meitu ģimenēm un pārējiem tuviniekiem**, pavadot **NADEŽDU JEROMENOKU** mūžībā.
Z.Feldmane, N.Šķena, A.Vizule, V.Akmentīņa, Dz.Karule, Šmagru, Morozu, Vitolu ģimenes

Laiks apstājas ar skarbu piesitienu -
Nav nākotnes, ir tikai vēju balss.
Un kādai mīļai, labai sirdij
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.
Kad acis skumju pilnas... kad brīdis ir tik smags... klusa un patiesa līdzjūtība **vīram, brālim, bērniem, mazbērniem**, uz mūžu atvadoties no **NADEŽDAS JEROMENOKAS**.
Arkadija Arhipova ģimene

Šie pavasara vēji brāzmojošie
Ir tavu elpu pārrāvuši pušu.
Un zilās debesis, un stari spožie
No tavām acīm gaismu aiznesuši.
(Ā.Elksne)
Skumjajā atvadu brīdī izsakām dziļu līdzjūtību **Nikolajam un pārējiem tuviniekiem, NADEŽDU JEROMENOKU** zemes klēpī guldot.
Garbacku ģimene

Lai sapnis balts viņas dvēselī aijā
Un klusais miers ar saviem spārnēm sedz.
Izsakām līdzjūtību **vīram Konstantīnam, dēlam Anatolijam, meitām Tatjanai un Jeļenai ar ģimenēm, brālim Nikolajam, NADEŽDU JEROMENOKU** mūžības ceļā pavadot.
Jevgēņija Arhipova ģimene

aduguns
INDEXSS 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju aplicības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKĪNU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstu atbild to autori.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA; Z.LOGINA,
I.ZINKOVSKA, M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA,
A.LOČMELIS - T. 29360850
KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv
Datorsalikums-SIA "Balvu Vaduguns", G.LIELMANIS
Iespēsts SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001